

14.1.2026

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA, PEAB INDUSTRI OY, KAAKKURINMÄEN LOUHOS, KUNNANMAA

ASIAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Peab Industri Oy:lle maa-ainelain 4 § mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen, ympäristönsuojelulain 27 § mukaisen luvan kiviaineksen murskaukseen sekä ympäristönsuojelulain 27 § mukaisen luvan pilaantumattomien maiden vastaanottoon, käsittelyyn ja läjittämiseen hakijan vuokraamalla kiinteistöllä Kunnanmaa 272-422-8-94.

Toiminnassa tulee noudattaa jäljempänä mainittuja lupaehtoja ja ottamissuunnitelmaa siltä osin kuin ottamissuunnitelma ei ole ristiriidassa lupaehtojen kanssa.

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminnalle myönnetään lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti määrättyjen vakuuksien asettamisen sekä aloituskatselmuksen jälkeen.

Päätöksen voimassaolo

Lupa on voimassa 31.12.2045 asti. Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi lupa.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa Rakennus- ja ympäristölautakunnan (RYL 30.6.2021 § 105) Peab Industri Oy:lle myöntämän maa-aines- ja ympäristöluvan ja Rakennus- ja ympäristölautakunnan (RYL 4.3.2020 § 37) Kokkolan Autoilijat Oy:lle myöntämän maa-aines- ja ympäristöluvan.

HAKIJA

Peab Industri Oy
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki
Y-tunnus 2977551-2

KIINTEISTÖ JA SIJAINTI

Kunnanmaa 272-422-8-94.
Kiinteistön omistaa Kokkolan kaupunki. Kiinteistö on vuokrattu hakijalle.
Vuokra-aika on 29.10.2025-31.12.2045.
Katuosoite Mansikkamäentie 26, Kokkola.

Kuva 1. Toiminnan sijoittuminen

LUPAMÄÄRÄYKSET / Maa-ainesten ottaminen

1. Ottamisalueen rajojen tulee noudattaa lupahakemuksen mukaisia suunnitelmakarttoja. Louhinnan tulee edetä louhintarintaus kerrallaan suunnitelman mukaisesti.
2. Ottamisalueen ja naapurikiinteistöjen rajojen välille tulee jättää suunnitelman mukaiset etäisyydet, jolle ottamistoimintaa tai luiskausta ei uloteta. Suojavyöhykkeen puusto tulee säästää.
3. Maa-aineksia saa ottaa suunnitelman mukaiselta rajatulta 6,4 ha alueelta kalliokiviainesta 590 000 m³-ktr ja moreenia 50 000 m³-ktr.
4. Ottamissyvyys saa olla enimmillään tasossa +8,45 m (N2000).

Louhosalueen syventäminen tulee toteuttaa vaiheittain siten, että toiminnan muutoksia pinta- ja pohjavesiin seurataan. Mikäli toiminnasta havaitaan heikentäviä vaikutuksia Kaakkurinnevan alueeseen, tulee toiminta keskeyttää ja aloittaa välittömät tiivistystoimenpiteet.

5. Alueelle kertyvät pintavedet tulee johtaa alueen pohjois- ja koillispuolen ojiin. Vesien johtaminen Kaakkurinnevan Natura-alueelle on kielletty.

Poisjohdettavien vesien määrää tulee seurata ja pumppausmäärän tulee olla alle 250 m³/vrk. Mikäli tyhjennys- tai kuivanapitopumppauksessa on tarvetta johtaa vesiä yli 250 m³/vrk tulee luvanhaltijan olla yhteydessä valvontaviranomaiseen ja Lupa- ja valvontavirastoon.

Louhokselta poistettava vesi tulee johtaa siten, ettei siitä aiheudu haittaa alapuolisilla alueilla. Poisjohdettavan ja pumpattavan veden laatua tulee seurata aistinvaraisesti ja kiintoaines tulee laskeuttaa ennen vesien johtamista. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa osallistuttava ojien kunnossapitoon.

6. Ottamisen päätyttyä ottamisalueen reunaluiskat tulee olla muotoiltuna kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi ulottuen 2 metriä muodostuvan vesipinnan alle. Kaksi metriä muodostuvan vedenpinnan alapuolella voidaan käyttää 1:3 jyrkempää kaltevuutta. Tulevan vesipinnan tasoa tulee arvioida ottamistoiminnan edetessä ja varautua siihen, että vesipinta on arvioitua alempana.
7. Portaittain louhitut ottamisalueen luiskat on täytettävä ja muotoiltava tulevaan vesirajaan asti alueelta saatavilla kivennäismaa-aineksilla. Vesipinnan yläpuoliset muotoilut voi tehdä muualta tuoduilla pilaantumattomilla maa-aineksilla maankaatopaikkatoimintaa koskevien lupamääräysten mukaisesti.

Ottamisalueen vesipinnan yläpuoliset valmiit luiskat on verhoiltava alueelta kuoritulla ja varastoidulla tai muualta tuodulla puhtaalla eloperäisellä pintamaalla. Humusmaita ei saa levittää 1 metriä lähemmäs vesirajaa. Luiskista ei saa toiminnan aikana eikä sen jälkeen aiheutua valumia louhokseen ja muodostuvaan vesialtaaseen. Luiskien yläpäässä tulee käyttää pyöristyskiviä maaston mukaan.

8. Kaikki alueen jälkihoito- ja maisemointityöt tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana. Alue on siistittävä toiminnan lopettamisen yhteydessä.

Reunaluiskien metsittämisestä tulee huolehtia tarvittaessa istutuksin. Luiskien muotoilun, viimeistelyn ja mahdollisten istutusten lopputuloksena tulee olla luonteva ja moni-ilmeinen maasto.

9. Toiminta-alue on aidattava kiinteällä vähintään 1,8 metriä korkealla verkkoaidalla siten, että ulkopuolisten pääsy jyrkkien seinämien luo on estetty. Pystysuorat seinämät alueen sisällä tulee merkitä riittävästi putoamisvaaran estämiseksi.

Alueen tuloteille sekä louhosalueen ympäristöön tulee asentaa riittävä määrä työmaasta sekä putoamisvaarasta varoittavia varoituskylttejä. Tulotielle tulee asentaa portti, joka tulee pitää lukittuna toiminta-aikojen ulkopuolella.

Suojaukset tulee pitää kunnossa siihen asti, kun toiminta alueella on loppunut ja alueen lopputarkastus on hyväksytysti tehty.

10. Luvanhaltijan tulee tehdä vuosittain maa-aineslain edellyttämä ilmoitus otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta Notto-järjestelmään.
11. Ennen ottamistoimenpiteisiin ryhtymistä on tämän luvan mukainen ottamisalue ja luiskaukseen tarvittava etäisyys merkittävä maastoon.

Maastoon on lisäksi asetettava ennen ottamistoimenpiteisiin ryhtymistä riittävä määrä jatkuvasti kunnossa pidettäviä korkeusmerkkejä.

12. Jos maankäytön yhteydessä havaitaan viitteitä tai merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, tulee työ keskeyttää ja olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon (K.H. Renlundin museo) tai Museovirastoon.
13. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
14. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan kuluttua umpeen.

LUPAMÄÄRÄYKSET / Ympäristölupa

15. Murskausasema, varastointialueet ja tukitoiminta-alueet sijoitetaan kiinteistölle Kunnanmaa 272-422-8-94 ottamissuunnitelman mukaisesti.
16. Luvan mukaista toimintaa saa suorittaa alueella maanantaista perjantaihin seuraavina kellonaikoina:

• Murskaus	klo 7-22
• Poraaminen	klo 7-21
• Rikotus	klo 8-18
• Räjätys	klo 8-18
• Kuormaus ja kuljetus	klo 6-22

sekä poikkeustapauksissa lauantaisin:

• Kuormaus ja kuljetus	klo 7-18

Juhlapyhinä ja aattoina toimintaa ei saa harjoittaa.

17. Laitoksen toiminnasta tai liikenteestä syntyvä melu ei saa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) annettua ulkoalueiden A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB asumiseen käytettävillä alueilla. Loma-asutusalueilla vastaavat ohjearvot ovat päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

18. Murskaustoiminta tulee sijoittaa alimmalle mahdolliselle tasolle. Murskausyksikössä melua tulee torjua käyttämällä ääniteknisesti parhaita meluntorjuntatoimia. Murskaus on toteutettava siten, että siirto- ja kuljetusmatkat jäävät mahdollisimman lyhyiksi. Murskatut materiaalit on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen melulle alttiiden kohteiden suuntaan.
19. Räjätysten aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusten ja rakennelmien vaurioitumista. Räjätysten aiheuttamaa melua ja tärinää on vähennettävä räjäytysteknisin toimenpitein.

Tulevista räjäytysten tulee ilmoittaa lähialueen asukkaille vähintään viikkoa ennen ja ilmoittaa arvioitu kesto. Ilmoitus tulee tehdä niille kiinteistöille, joissa on rakennuksia ja sijaitsevat 1000 m säteellä ottamisalueesta.

Päästöt ilmaan

20. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta.
21. Murskauslaitos on sijoitettava kiinteistölle niin, että naapurikiinteistöille aiheutuu mahdollisimman vähän pölyämistä. Murskauksessa pölyn leviämistä ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
22. Kuormattavan materiaalin ja murskauslaitteiston kuljettimilta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
23. Alueilla missä työkonet liikkuvat, on pölyäminen estettävä vesikastelulla. Pölynsidontaan ei saa käyttää pohjavedelle ja ympäristölle haitallisia kemikaaleja.
24. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviämistä toiminta-alueen ulkopuolelle estettävä.
25. Mikäli pölyämisestä aiheutuu selkeästi havaittavia haittoja alueella, toimivaltainen ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä pölymittauksia tai -seurantaa sekä pölyämistä rajoittavia toimenpiteitä.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

26. Polttoaineiden ja muiden ympäristölle vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Kalustoa tankatessa ja kaluston välttämättömiä korjaustoimenpiteitä tehtäessä on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Kaluston varsinainen huolto tulee tehdä muualla.

Alueella tulee olla imeytysainetta vuotojen leviämisen estämistä ja keräämistä varten.

27. Mikäli alueella säilytetään polttoainetta, on polttoaineet varastoitava kaksoisvaippasäiliössä tai kiinteästi valuma-altaallisissa säiliöissä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Polttonestesäiliöt on varustettava laponestolla, ylitäytönestimillä, hälytysjärjestelmillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Voiteluöljyt ja muut kemikaalit on varastoitava lukittavissa, tiivispohjaisissa reunallisissa tiloissa. Polttoaineiden ja kemikaalien säilytykseen käytettäviin säiliöihin tai astioihin tulee merkitä, mitä kemikaalia säiliö tai astia sisältää.

28. Kuljetuskaluston säilytys, huolto ja tankkaus; polttonesteiden, öljyjen ja kemikaalien käsittely ja varastointi sekä jätehuoltotoimet tulee sijoittaa tukitoiminta-alueelle.
29. Sosiaalityöjien jätevedet on kerättävä umpisäiliöön ja kuljetettava laitokseen, jolla on voimassa oleva ympäristölupa niiden käsittelyyn.
30. Toimintaan liittyvä kalusto, polttoainesäiliöt ja suojaukset tulee poistaa alueelta välittömästi toiminnan päätyttyä.

Jätteet, niiden käsittely ja hyödyntäminen

31. Toiminnassa muodostuvat jätteet on lajiteltava ja säilytettävä erillään ja niitä on varastoitava ja säilytettävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa ympäristölle, maaperälle, pinta- tai pohjavesille. Jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Toiminta-alueella ei saa säilyttää jätteitä tarpeettomasti, säilytysaika voi olla enintään yksi vuosi. Jätehuoltoa koskien tulee noudattaa kunnan jätehuoltomääräyksiä.
32. Vaarallisia jätteitä tulee käsitellä siten, ettei niitä joudu maaperään, pinta- tai pohjaveteen tai ympäristöön. Erilaatuiset vaaralliset jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä. Mikäli toiminta-alueella varastoidaan vaarallisia jätteitä, niitä varten tulee olla lukittava suoja-altaallinen varasto. Vaaralliset jätteet tulee pitää erillään, niiden määrästä ja poistamisesta tulee pitää kirjaa. Erilaisia jäte-eriä ei saa sekoittaa keskenään ja niiden sisältö tulee merkitä selvästi. Vaaralliset jätteet tulee antaa rekisteröityyn kuljetukseen toimitettavaksi luvan omaavalle käsittelijälle vähintään kerran vuodessa.
33. Kaivannaisjätteet tulee säilyttää alueella niin, että niistä ei aiheudu roskaantumista, valumia louhokseen tai ympäristön pilaantumista.

Maankaatopaikkatoimintaa koskevat määräykset

34. Maankaatopaikalle (louhoksen vesipinnan yläpuoliset luiskarakenteet) saa ottaa vastaan läjitettäväksi pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia (17 05 04) enintään 45 000 tonnia vuodessa. Yhteensä aineksia saa ottaa vastaan enintään 65 000 m³ ja enimmäiskertavarastointimäärä on 130 000 tn.
35. Vastaanotettavien maa-ainesten tulee alittaa valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjeet ja niiden sopivuus läjitykseen tulee varmistaa jo kaivuupaikalla ennen kuormien toimittamista alueelle. Vastaanottamisen tulee olla valvottua ja kuormat tulee tarkastaa sekä kirjata maa-ainesten määrä ja alkuperä.

Mikäli vastaanotettavia maa-aineksia välivarastoidaan alueella, tulee sen tapahtua varastointiin osoitetulla alueella. Välivarastointiaika saa olla enintään kolme vuotta kuormaa kohden.

36. Haitallisia vieraslajeja tai niiden siemeniä sisältävää maa-ainesta ei tule vastaanottaa alueelle. Mikäli vieraslajeja havaitaan, tulee ne viipymättä hävittää ajantasaisen ohjeistuksen mukaan.

Onnettomuus- ja häiriötilanteet

37. Merkittävistä onnettomuus- tai häiriötilanteista, joissa maahan tai pohjaveteen on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista on viipymättä ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja valvontaviranomaiselle, joita ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Lupa- ja valvontavirasto.
38. Häiriötilanteita varten hakijalla tulee olla suunnitelma, josta kaikkien alueella olevien toimijoiden on oltava tietoinen ja häiriötilanteissa noudatettava. Suunnitelmassa tulee olla käsitelty ainakin seuraavat asiat:
- i. liikenneonnettomuus alueella
 - ii. kaluston ja muiden työvälineiden aiheuttamat tapahtumat
 - iii. ulkopuolisten aiheuttamat ja ulkopuolisille aiheutuvat vaaratilanteet toiminta-alueella
 - iv. poltto- ja voiteluainevuodot

Suunnitelma tulee esittää ympäristöviranomaisen tarkastuksen yhteydessä.

39. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Aiheutuneiden ympäristövaikutusten selvittäminen on aloitettava tilanteen edellyttämässä laajuudessa valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla.
40. Laitteistojen yhteydessä tulee olla hätäkytkimet sekä toimintaohjeet onnettomuus- ja vuoto-tilanteissa. Toiminta-alueella tulee olla riittävä alkusammutuskalusto ja vuotojen torjuntakalusto.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

41. Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
42. Toiminnanharjoittajan tulee selvittää melutaso ulkopuolisissa mittauksin häiriintyvissä kohteissa päätöksen antamisen jälkeisen ensimmäisen toimintavuoden aikana. Mittauksen tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus melumittauksista. Melumittaussuunnitelma tulee esittää valvontaviranomaiselle ja mittauksien tulokset tulee toimittaa Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää uusia melumittauksia laitoksen toiminta-aikana.

43. Pohjaveden tarkkailua tulee tehdä vähintään 4 kertaa vuodessa olemassa olevista tarkkailuputkista ja mikäli havaitaan poikkeavaa alentumaa, toimiin tulee ryhtyä viipymättä sekä ilmoittaa poikkeamasta Lupa- ja

valvontavirastolle. Tarkkailutulokset tulee toimittaa aina välittömästi Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

44. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Kirjanpitoon on merkittävä:
- poraus-, räjäytys- ja murskausajankohdat (päivämäärät ja toiminta-ajat)
 - poiskuljetetun maa-aineksen määrä ja laatu
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden määrät, varastointi ja edelleen toimittaminen
 - tieto huoltotoimista ja ympäristön kannalta merkittävistä häiriö- ja poikkeustilanteista
 - louhoksesta poisjohdettavien vesien määrä
 - maankaatopaikalle vastaanotetun maa-aineksen määrä (tn ja m³), laatu, alkuperä ja toimituspäivä. Sijoitetun ja välivarastoidun maa-aineksen määrät tulee erotella.
 - Alueelta pois toimitettujen ylijäämämaiden laatu määrä ja toimituspaikka

Yhteenveto kirjanpidosta tulee toimittaa vuosittain valvontaviranomaiselle helmikuun loppuun mennessä. Jätekirjanpito tulee säilyttää kuusi vuotta.

45. Voimassa olevat maa-aines- ja ympäristölupamääräykset tulee toimittaa kaikkien alueella toimivien aliurakoitsijoiden tietoon ja noudatettavaksi.

Toiminnan muutos tai lopettaminen

46. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttamisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
47. Luvan päätyttyä lupa-alue tulee maisemoida ja sieltä tulee poistaa kaikki rakennelmat ja jätteet sekä puhdistaa mahdollisesti pilaantunut maa.

TOIMINTAA KOSKEVIA MUITA SÄÄDÖKSIÄ

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslaissa tarkoitettuun ainesten ottamiseen on oltava lupa maa-aineslain 4 §:n nojalla.

Kivenlouhimo, louheen murskaus sekä pilaantumattomien maa-ainesten vastaanotto ja läjitys ovat ympäristölupavelvollisia toimintoja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan; kivenlouhinta, kun kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, louheen murskaus, kun murskaamon toiminta-aika on

yhteensä vähintään 50 päivää; jätelain soveltamisalaan kuuluva jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitospaikkaa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kokkolassa viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen kivenlouhintaa koskevassa asiassa ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n kohdan 6 a mukaan, louheen murskausta koskevassa asiassa ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n kohdan 6 b mukaan sekä maankaatopaikan osalta asetuksen 2 § 12 f) kohdan mukaan.

SELVITYS OTTAMISALUETTA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Alueella on voimassa Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan hakijalle myöntämä maa-aines- ja ympäristölupa (RYL 30.6.2021 § 105) sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan Kokkolan Autoilijat Oy:lle myöntämä maa-aines- ja ympäristölupa (RYL 4.3.2020 § 37). Louhoksen yhteydessä sijaitsee Peabin ympäristönsuojelulain nojalla rekisteröity asfalttiasema toimintoinen.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa alue on merkitty kalliomurskeen ottoalueeksi tai ottoon soveltuvaksi alueeksi (EO 3). Kokkolan Strateginen aluerakenneyleiskaava (Kaupunginvaltuusto 7.3.2022 § 8), joka on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, ei sisällä alueeseen kohdistuvia merkintöjä.

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

HAKEMUS JA OTTAMISUUNNITELMA

Suunnitelma-alueen ympäristö

Ottamisalue sijaitsee Kokkolan Ruotsalon kylässä Kaakkurinmäellä, Valtatie 8:n itäpuolella, noin 14 km Kokkolan keskustasta. Kulku alueelle tapahtuu Valtatie 8:sta erkanevan päällystetyn Mansikkamäentien kautta.

Lähin asuinrakennus sijaitsee 260 metrin etäisyydellä ottamisalueesta kaakkoon ja lähin vapaa-ajan asutus 590 metrin etäisyydellä ottamisalueesta luoteeseen. Etäisyys louhinta-alueesta lähimpään asuinrakennukseen on 350 metriä.

Louhoksen läheisyydessä on Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen Natura 2000-alueet (SAC FI1000028). Natura-alue koostuu kuudesta suojelukohteesta, joista louhosta lähimmät ovat Kaakkurinneva ja Kaakkurinmäki. Kaakkurinmäki on lähimmillään 180 metrin etäisyydellä ottamisalueen itäpuolella ja Kaakkurinneva 60 m etäisyydellä ottamisalueen lounaispuolella. Muut suojelukohteet sijaitsevat Valtatie 8:n länsipuolella. Muutoin ympäröivä alue on metsätaloustaloudessa olevaa metsää. Maanpinnan korkeus alueella vaihtelee tasolla +16 m - + 32 m (N2000).

Alueen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia muinaismuistoja. Alue ei kuulu tärkeisiin pohjavesialueisiin. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Karhinkankaan 1-luokan pohjavesialue, joka sijaitsee yli 9 kilometrin etäisyydellä ottamisalueesta. Ottamisalueen lounaispuolella, ottamisalueen ja Kaakkurinnevan Natura-alueen välissä, on kaksi havaintoputkea, joista voidaan seurata pohjaveden pinnantaso.

Louhokseen kertyvät vedet pumpataan ottamisalueen pohjois- ja koillispuolen metsäojaverkostoon. Hakija on esittänyt, että kuivatus voidaan tarvittaessa toteuttaa niin, etteivät vedet johdu Kaakkurinnevan Natura-alueen suuntaan. Vettä pumpataan arviolta 90-200 m³ vuorokaudessa.

Toiminnan laajuus ja muut tiedot toiminnasta

Maa-aineslupaa haetaan 20 vuoden ajalle.

Ottamisalue on yhteensä 12,2 hehtaaria ja se sisältää aiempien kahden luvan mukaiset alueet. Louhinta-alueen pinta-ala on 6,4 hehtaaria. Haettavan kiviaineksen ottamismäärä on 590 000 k-m³ ja moreenin 50 000 k-m³. Vuotuiseksi maksimiottomääräksi on arvioitu 60 000 k-m³. Yhteensä maa-aineksen ottomäärä 20 vuoden aikana on 640 000 k-m³.

Murskeita tuotetaan enimmillään 162 000 t/a. Räjähdyksiä on suunniteltu tehtävän vuosittain 2-5, tuotantomäärästä riippuen. Raskasta liikennettä arvioidaan olevan keskimäärin 10 käyntiä/vrk.

Hakemuksen mukaiset toiminta-ajat ovat maanantaista perjantaihin murskaaminen klo 7-22, poraaminen klo 7-21, rikotus ja räjäyttäminen klo 8-18, ja kuormaus ja kuljetus klo 6-22. Lisäksi poikkeustapauksissa kuormausta ja kuljetusta voidaan tehdä myös lauantaisin klo 7-18 välisenä aikana.

Ottamisen järjestäminen

Lupaa haetaan kiviaineksen ottamiseen 28.2.2025 päivätyn ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksen sekä ottamissuunnitelman mukaisesti. Hakemuksen on laatinut Swerock.

Peab Industri Oy:n voimassaolevan maa-aineslupan mukainen ottomäärä on 280 000 k-m³ ja ottotaso +18,42 m (N2000). Kokkolan Autoilijat Oy:n voimassaolevan maa-aineslupan mukainen ottomäärä 220 000 k-m³ ja ottotaso +18,45 m (N2000). Tuleva ottamismäärä on 590 000 k-m³. Uuden ottotason on suunniteltu olevan +8,45 m (N2000), eli louhos tulee syvenemään.

Ennen ottamistoimintaa poistetaan pintamaat, jotka varastoidaan ottamisalueelle. Louhinnassa kallioon porataan panostusreiät, jotka panostetaan ja räjäytetään. Räjähdyksestä mahdollisesti jääneet ylisuuret lohkarit rikotetaan iskuvasaralla. Kalliokiviaines murskataan siirrettävällä murskauslaitoksella, joka sisältää 3-5 murskainta. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan ottamisalueella varastokasoihin ja kuljetetaan niistä käyttökohteisiin. Alueella olevia moreenimaita seulotaan ja välpätään tai myydään sellaisenaan.

Louhintaa tehdään louhinta-alueella, ja se etenee nykyisen Kokkolan autoilijoiden louhoksen puolelta koilliseen ja Peabin louhoksesta lounaaseen kohti nykyistä asfalttiasemaa. Louhoksen syventämisen on suunniteltu tapahtuvan siten, että nykyinen ajoluiska louhokseen säilytetään. Ajoluiska ja louhinta-alueen sekä ottamisalueen välinen kallio toimii porrastusalueena. Louhinta-alueelle on suunniteltu tehtäväksi porrastuksia, jotka tukevat alueelle suunniteltuja luiskarakenteita ja vähentävät maisemoinnissa tarvittavan maa-aineksen määrää. Ottamisjärjestys alueen sisällä tulee tarkentumaan toiminnan edetessä.

Asfalttiasema on tarkoitus siirtää ottamisalueen lounaisosaan.

Hakija esittää, että ottamistoiminnan aikana ottamisalueen ympärille rakennetaan verkkoaita tai muu kulkueste, jolla estetään ihmisten ja eläinten tahaton kulku louhosalueelle. Alueelle sijoitetaan louhoksesta varoittavia kylttejä. Räjähdyksistä tehdään erikseen louhinta- ja räjäytystyön mukaiset suunnitelmat.

Muualta tuotavien pilaantumattomien maa-ainesten vastaanotto

Toimintaan kuuluu myös pilaantumattomien maiden vastaanotto, käsittely ja läjitys. Pilaantumattomia maa-aineksia vastaanotetaan, välivarastoidaan, käsitellään ja loppusijoitetaan louhoksen luiskiin enintään 45 000 t/a, ja yhteensä alueelle otetaan vastaan maita enintään 65 000 k-m³. Vastaanotettavat maa-ainekset joko läjitetään tai sijoitetaan suoraan luiskarakenteisiin.

Pilaantumattomien maiden välivarastointialue sijoitetaan ottamisalueen kaakkosreunalle. Maita varastoidaan korkeintaan kolme vuotta ja enimmäisvarastointimäärä on 130 000 tonnia.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueelta on aikaisemman ottamistoiminnan yhteydessä poistettu puusto suurilta osin. Alueella jäljellä olevat kannot ja hakkuutähteet kuljetetaan hyödynnettäväksi muualla. Pintamaat varastoidaan ottamisalueelle ja sijoitetaan suojarakenteisiin sekä hyödynnetään alueen jälkihoitoon ja maisemointiin.

Ottamistoiminnan yhteydessä syntyvä kivituhka hyödynnetään asfalttiasemalla, eikä sitä luokitella kaivannaisjätteeksi.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Hakemuksen mukaan suunnitellun ottamistoiminnan ei arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia Natura-alueille, pintavesiin, maaperään, maisemaan eikä pohjaveteen. Toiminnasta aiheutuvat haitat ovat suurimmillaan ottamisalueella.

Polttoaineet varastoidaan lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Ajoneuvojen tankkauksessa voidaan käyttää suojakaukaloita, jotka estävät roiskeiden pääsyn maaperään. Muita alueella tarvittavia öljyjä varastoidaan tiivispohjaisissa öljy- tai varastokonteissa. Louhoksen alueelle sijoitetaan kemikaalien käsittelyä varten tukitoiminta-alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.

Toimintaan liittyy ympäristöriskejä. Öljyn pääsy maaperään on mahdollista. Murskauslaitoksella on saatavilla imeytysturvetta ja pressu, jonka avulla pilaantunut maa-aines voidaan siirtää. Tulipalon varalta murskausasema on varustettu alkusammutuskalustolla. Hakija varautuu toiminnan ympäristöriskeihin myös kouluttamalla henkilöstöä. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa tarvittavat alkusammutus- tai vastaavat toimenpiteet ja hälyttää paikalle pelastuslaitoksen.

Vaikutukset luonnonolosuhteisiin ja maisemaan

Hakija on liittänyt hakemukseen Envineer Oy:n Kokkolan autoilijat Oy:lle teettämän arvion Kaakkurinmäen ja Kaakkurinnevan Natura-alueiden tilasta vuonna 2019 (liite 10, päiväys 11.10.2019). Arviossa on tarkasteltu ja määritetty havaittavissa olevia muutoksia verrattuna vuoden 2004 Natura 2000 -arviointiin ja tarkasteltu onko ottotoiminnalla ollut vaikutuksia Natura-alueiden suojeluarvoihin. Arvioinnissa todetaan, että louhinnalla ei ole ollut kuivattavia vaikutuksia Kaakkurinnevaan, vaan suo on edelleen hyvin kostea ja ravinteikas. Lammen pohjoispuolella sijaitseva lähteen korpimetsä, mikä voisi olla herkimmin muuttuva kohde, vaikuttaisi säilyttäneen hyvin ominaispiirteensä. Kaakkurinnevan kasvilajistosta löytyi edelleen sen suojeluperusteena olevia vaateliaita ja harvinaisia lajeja, joten lajistonkaan perusteella kalliolouhinnalla ei vaikuta olleen selviä vaikutuksia suon luonnonarvoihin.

Hakemuksen liitteenä on Afry Finland Oy:n lausunto, jossa on tarkasteltu louhoksen syventämisen mahdollisia vaikutuksia Kaakkurinnevan

vesitaseeseen (liite 9, lausunto päivätty 10.11.2023 ja päivitetty 17.1.2025). Lausunnossa on todettu, että ottamistason syventäminen ei vähennä Kaakkurinnevalle kertyvää vesimäärää nykytilasta eikä aiheuta Kaakkurinnevan alueen pohjavesipinnan alentumista Kaakkurinlammen vesipinnan tason alapuolelle. Kaakkurinneva ei myöskään voi tyhjentyä louhosalueelle päin.

Lieventävänä toimenpiteenä on esitetty, että ajoyhteys kivenottoalueelle Mansikkamäentieltä etelästä säilytetään ja kivenottoaluetta syvennetään portaittain noin 30 metrin levyisellä alueella. Pohjavesipinnan tasoa on esitetty seurattavaksi kaksi kertaa vuodessa, ja mikäli havaitaan merkittävää pohjavesipinnan alenemista, voidaan ottoalueen seinämää tiivistää tai louhintatilavuutta rajoittaa.

Alue on ollut jo pitkään maa-ainesten ottoalue. Haettavana olevan oton vaikutus maisemaan on vähäinen ja maisemavaikutukset keskittyvät alueen välittömään läheisyyteen.

Maaperä ja vesistöt

Pinta- ja pohjavesiin sekä ympäristöön saattaa vapautua jonkin verran räjähdysaineiden sisältämiä nitraattiyhdisteitä. Louhinnan vaikutus saattaa näkyä pintavesissä kohonneina nitraattipitoisuuksina. Oikealla panostuksella ympäristöön vapautuvien aineiden pitoisuudet ovat yleensä pieniä.

Louhoksen kuivanapitopumppaus toteutetaan siten, että vesi kerätään pumppaussyvennyksiin. Vesien mukana kulkeutuva hienoinen jää syvennyksen pohjalle, eikä kulkeudu vesien mukana purkujoistoon.

Hakija arvioi, että normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään.

Päästöt ilmaan

Ilmanlaatuvaikutuksia syntyy murskauksen, kuljetusten ja ajoittain toiminta- ja varastoalueiden hajapölypäästöistä. Pölypäästöjen määrä ja leviäminen riippuvat sääolosuhteista ja kuljetusten aiheuttamiin pölypäästöihin vaikuttaa lisäksi lastausten ja käsittelyn määrä sekä siirtomatkojen pituus. Kuorma-autojen renkaat nostattavat tiepölyä tiealueilla. Lisäksi kuljetuksista aiheutuu pakokaasupäästöjä.

Räjäytysten yhteydessä voi syntyä lyhytkestoisesti pölypilviä, joissa on korkea hiukkaspitoisuus. Räjäytysten määrä on kuitenkin vähäinen, eikä hakija arvioi niiden yhteydessä muodostuvan pölyn aiheuttavan haittaa ympäristössä.

Hakija on esittänyt ilmapäästöjen vähentämiseksi toimenpiteitä, joita voidaan toteuttaa tarpeen mukaan. Teitä ja kulkuväyliä sekä murskattavaa tuotetta voidaan kastella alueelta saatavissa olevalla vedellä. Kuljettimet voidaan koteloida ja kiviaineksen putoamiskorkeuksia voidaan säätää. Louhosalueella kallioseinämät rajoittavat pölyn leviämistä, joten murskauslaitoksen sijoittaminen mahdollisimman alhaiselle tasolle estää pölyn leviämistä ottamisalueen ulkopuolelle.

Melu ja värinä

Toiminnan kaikissa vaiheissa, porauksessa, räjäytyksessä, rikotuksessa, murskauksessa, kuormauksessa, liikenteessä ja energian tuottamisessa aggregaatilla, syntyy melua. Tasaista melua aiheutuu porauksesta, liikenteestä ja työkoneista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla impulssimaista. Räjäytyksiä arvioidaan olevan 2-5 vuodessa, ja niistä aiheutuu voimakasta mutta lyhytkestoista melua.

Hakija on liittänyt hakemukseen Promethor Oy:n tekemän ympäristömeluselvityksen (liite 13, päivätty 27.2.2025). Selvityksen mukaan toiminnasta aiheutuva melutaso asuinrakennuksilla ja luonnonsuojelualueilla ei ylitä asetuksissa 800/2010 ja 846/2012 melutasolle annettuja raja-arvoja.

Hakija esittää melun hallintaan toimenpiteitä. Murskauskalvos sijoitetaan alimmalle ottotasolle ja murskauskalvoksen ympärillä hyödynnetään murskeen varastokasoja meluesteinä. Rikotusta tehdään hyvin lähellä louhoksen reunaa tai iskuvasaralla murskauksen yhteydessä, jolloin murskauskalvoston sijoittelu mahdollisimman suojaiselle paikalle louhoksessa vähentää ympäristöön leviävää melua. Poraustoiminnassa käytetään vaimennettua poravaunua. Asfalttiaseman itä-, kaakkois- ja eteläpuolelle on tarkoitus sijoittaa meluestevalleja tai meluestekasoja, jotka ehkäisevät melun leviämistä ympäristöön.

Ympäristöön kohdistuu häiritseviä vaikutuksia tärinästä räjäytysten yhteydessä. Tärinää voidaan vähentää käyttämällä kohteelle sopivaa räjähdelainemäärää sekä oikeilla työmenetelmillä ja räjäytysten suunnittelulla.

Jätteet ja niiden käsittely

Toiminnan yhteydessä syntyy jätteitä. Kiinteä öljyinen jäte sekä akut varastoidaan omiin jättesäiliöihin lukittavaan konttiin. Myös jäteöljyä varastoidaan alueella. Jäteöljy, kiinteä öljyinen jäte sekä vaarallinen jäte toimitetaan luvanvaraiselle vastaanottajalle. Sekajäte ja metallijäte kerätään erikseen. Panostustoissa syntyvät räjähdysaineiden pahvipakkaukset poltetaan panostuspaikalla räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Vaikutusten tarkkailu

Hakija pitää kirjaa maa-ainesten ottoalueen toiminta-ajoista, tuotantomääristä, räjäytyksistä sekä merkittävistä häiriöistä. Toimintaa tarkkaillaan viikoittaisilla turvallisuustarkastuksilla. Hakija esittää, että ympäristöluvan mukainen vuosiraportti toimitetaan vuosittain maaliskuun loppuun mennessä ja että pohjaveden korkeutta seurataan olemassa olevista havaintokaivoista kahdesti vuodessa.

Jälkihoito ja alueen myöhempi käyttö

Alueen maisemointiin ja jälkihoitoon käytetään alueelta kuorittuja pintamaita sekä alueelle vastaanotettavia pilaantumattomia maa-aineksia.

Hakija esittää, että louhoksen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3 tasolle +17 m (N2000) saakka ja siitä alaspäin kallioseinämät jätetään louhintakaltevuuteen 7:1. Veden alle jääviin luiskiin ei sijoiteta humuspitoisia maita.

Ottamisalueen reunojen luiskaamisen jälkeen louhoksen annetaan täyttyä vedellä. Hakija arvioi vesipinnan asettuvan tasoon + 19 m (N2000). Muodostuvan vesialtaan syvyys on noin 10,5 m. Ympäröivän alueen annetaan metsittyä luontaisesti.

Hakija on esittänyt hakemuksen liitteenä biodiversiteetin edistämissuunnitelman, jossa esitettyjä toimenpiteitä hakija voi mahdollisuuksien mukaan toteuttaa. Esitettyjä toimenpiteitä ovat muun muassa paahdeympäristön luominen melusuojaksi suunniteltuun maavalliin, törmäpääskyrinteen sijoittaminen kalliorintauksen päälle, kivikasojen sijoittelu suoja- ja pesimispaikoiksi sekä lopuksi muodostuvan vesialtaan rantojen muotoilu vaihtelevaksi elinympäristöksi.

Toiminnan päättymisen jälkeen alue soveltuu virkistyskäyttöön.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojeluviranomaiselle hakijan 1.11.2024 jättämällä yhteislupahakemuksella ja sitä on täydennetty lupaviranomaisen pyynnöstä 28.2.2025.

Kuuleminen

Lupahakemus ja ottosuunnitelma on kuulutettu 24.6.-31.7.2025 välisenä aikana Kokkolan kaupungin internetsivuilla. Lisäksi on erikseen kuultu naapurikiinteistöjen ja vaikutusalueen omistajat noin 1000 metrin säteellä.

Muistutukset

Hakemuksesta saapui kuusi muistutusta.

Muistutuksen jättäjä A:

"Kiinteistön Makianpelto 272-422-1-62 omistajien puolesta tuon muistutuksena asiassa esille seuraavaa.

Ympäristö- ja maa-aineslupan hakija Peab Industri Oy on esittänyt, että maa-ainesten ottoalueen, varastointialueen ja muun suunnitelma-alueen kuivatusvedet johdettaisiin pumpaamalla kiinteistöjen Makianpelto 272-422-1 ja Metsätarha 272-422-9-60 alueelle.

Toisaalta ympäristö- ja maa-aineslupan hakija ei ole esittänyt tietoa toiminnan seurauksena syntyvien kuivatusvesien sekä jätevesien määrästä ja laadusta.

Vesilaki (587/2011) sisältää määräyksiä mm. veden johtamisesta toisen maalle ja toisen ojaan. Vesilain mukaan veden johtaminen toisen maalle tai ojaan edellyttää kirjallista sopimusta asianosaisten välillä tai ojitustoimituksessa annettua päätöstä. Sen lisäksi vesilaki kieltää vettymishaitan tai muun haitan aiheuttamisen toisen alueelle.

Jätevesien johtaminen toisen alueelle on kiellettyä.

Totean Makianpelto 272-422-1-62 omistajien puolesta, ettei Peab Industri Oy:lle eikä kenelläkään muulle toimijalle ole myönnetty oikeutta johtaa vesiä kyseiselle kiinteistölle eikä sen alueella oleviin ojiin. Myöskään muiden päästöjen johtamiseen kiinteistölle Makianpelto 272-422-1-62 ei ole myönnetty lupaa.

Mahdollisesti tilanne on sama kiinteistön Metsätarha 272-422-9-60 osalla.

Maa-aines- ja ympäristölupan myöntämiselle ei siten ole edellytyksiä ennen kuin suunnitelma-alueen kuivatusvesien käsittely ja johtaminen sekä muiden päästöjen johtaminen on ratkaistu Suomen laissa säädetyllä tavalla."

Muistutuksen jättäjä B:

"Työmaa-alueelta kuuluu kova melu, joka ajoittain häiritsee voimakkaasti.

Rekkaralli on kohtuuttoman vilkasta kapealla Peitso-Kälviä tiellä. Isot ja painavat asfaltti- ja kiviainesrekat ajavat jatkuvasti edestakaisin. Vapaa-ajan asuntomme on aivan tien vieressä 60 km/h nopeusrajoitusalueella. Rekat ajavat todella lujaa. Erityisesti jalankulkijoille ja pyöräilijöille rekkojen jatkuva ajo aiheuttaa vaaraa. Emme missään tapauksessa halua, että työmaan toiminta jatkuu tai jopa laajenee."

Muistutuksen jättäjä C:

"Vastustan jyrkästi toimintaa. Alueella suoritetaan liian kovia räjäytyksiä. Viimeksi 1.7 taloni täräsi ja ikkunat helisi. Talossani on kellarikerros joka sijaitsee saman kallion alueella ja kallioon on porattu myös lämpökaivo. Kuka korvaa sattuneet vahingot, veikkaanpa ettei kukaan. Lisäksi sieltä tulee välillä pahat hajut, luultavasti asfaltin teosta. Tässä on ilmennyt syöpää melkein kaikissa lähialueen taloissa, joten epäily herää tähän toimintaan.

Myöskin louhintaa on suoritettu välillä klo 22 jälkeen, ääni kuuluu selvästi. Joten terveyshaittojen ja liian kovien räjäytysten takia vastustan toimintaa. Tällainen toiminta täytyy olla kauempana asutuksesta."

Muistutuksen jättäjä D:

"Liittyen kuulutukseen 2025/323: "Maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Peab Industri Oy, Kunnanmaa 272-422-8-94" huomautamme seuraavaa:

1. Ympäristöluvan ja maa-ainesten ottoluvan yhteyshakemuksen liitteissä olevassa Promethorin tekemässä ympäristömeluselvityksessä on virhe sivulla 5. Sivulla todetaan kuvan 1 yläpuolella, että "lähin lomarakenne sijaitsee yli kilometrin etäisyydellä". Tämä ei pidä paikkaansa. Varsinaisessa hakemuksessa kohdassa 2.4 Rajanaapurit, lähimmät häiriintyvät kohteet sekä muut häiriölle alttiit kohteet on lähimmäksi vapaa-ajan asutukseksi merkitty Suojanen (272-422-19-55) ja etäisyydeksi 596m. Jostain syystä tätä kiinteistöä ei kuitenkaan ole lainkaan huomioitu melumallinnuksen lähimpänä vapaa-ajan kohteena.

Tämä virhe saattaa koko melumallinnuksen outoon valoon, sillä loma-asuntomme kuitenkin näkyy melumallinnuksen liitteiden kartoissa ja niidenkin karttojen mittakaavoista on nähtävissä, että etäisyys Maajärven lähellä olevaan rakennukseen on vain hieman yli 500 metriä.

Vaikuttaa siltä, että loma-asuntomme sijaintia ei ole lainkaan huomioitu melumallinnusta tehtäessä. Tämän puolesta puhuu sekin, että selvityksen luvussa 5 Laskentatulokset ei mainita lomarakennuksia lainkaan ja luvussa 6 Tulosten tarkastelu todetaan, että "Tarkasteltavan toiminnan aiheuttavan melun vaikutusalueella ei ole lomarakennuksia." Tämäkään ei pidä paikkaansa, sillä ihan hyvin melu loma-asunnollemme kuuluu. Ottamisalueen rajalle on lomarakennuksestamme matkaa 564 m, rakennuksen välittömään piha-alueeseen noin 550 m ja ottamispaikkaa lähimpänä olevaan piha-alueen oleskelupaikkaan n. 520 m. Nämä etäisyydet ovat hyvin lähellä MURAUS-asetuksessa (6§) mainittua 500 metrin rajaa.

Tällä hetkellä loma-asuntomme ja ottamisalueen välillä on metsää. Välimaastossa ei ole juurikaan korkeuseroja tai muita melulta suojaavia maaston ominaisuuksia. Lupahakemuksessa on kyseessä hakemus poikkeuksellisen pitkille 20 vuoden luvulle. Tässä ajassa puusto saatetaan hakata tältä alueelta osittain tai jopa kokonaan. Loma-asuntomme suuntaan kohdistuvien melun torjuntaan liittyvien toimien suunnittelussa tulisi huomioida sekin mahdollisuus, että puuston poistumisen takia melun aiheuttama haitta loma-asunnollemme kasvaa tulevaisuudessa.

2. Melumallinnuksen sivulla 12 kohdassa Iskumainen ja kapeakaistainen melu todetaan, että kohteesta tulevaa melu "on harvoin iskumaista" yli 300 metrin etäisyydellä". Lisäksi todetaan, että "varastokasat vähentävät melun iskumaisuutta". Melulähteen ja kiinteistömme väliin ei ole suunnitelmassa suunniteltu maavallia tai varastokasoja.

Loma-asunnollemme kuuluu murskauksesta toistuvaa hakkaavaa, jyskyttävää melua. Melu on ajoittain kovempaa ja ajoittain hiljaisempaa kuin valtatie 8:sta

aiheutuva liikenteen melu. Murskaamon melun jyskyttävästä luonteesta johtuen melu on kuitenkin huomattavasti häiritsevämpää kuin liikenteen melu silloinkin, kun se olisi hieman liikenteen melua hiljaisempaa. Loma-asunnon makuutilat ovat yläkerrassa ja äänet kantautuvat sinne paremmin kuin maan tasalle, jota ajatellen melumallinnukset on tehty (karttojen mukaan laskentakorkeus 2m maan pinnasta). Kuumalla säällä yöllä on tuuletettava makuutiloja yön aikana ja melu kantautuu helposti sisälle asti.

Katsomme, että melumallinnus ei riittävästi mallinna loma-asunnollemme aiheutuvaa meluhaittaa ja loma-asuntomme alueelle kantautuvaa murskauksesta aiheutuvaa melua tulisi häiritsevyydeltään pitää iskumaisena, vaikka etäisyyttä onkin hieman yli 300-400 metriä.

Näistä syistä katsomme, että Peab Industrian tulisi vähentää melusta aiheutuvaa haittaa maavallilla, varastokasoilla tai muilla keinoilla samaan tapaan kuin muihinkin suuntiin on suunniteltu.

3. Räjähdyksistä aiheutuvaa mahdollista haittaa ei ole huomioitu riittävästi hakemuksessa. Räjähdyksen haittoja on arvioitu ainoastaan hakijalle edullisella tavalla vertaamalla räjähdyksistä aiheutuvaa melua keskimääräiseen melutasoon. Tämä ei tietenkään millään tavalla kuvaa ympäristölle aiheutuvaa hetkellistä haittaa. 2.7. klo 17 jälkeen huomasimme loma-asunnolla huomattavaa tärinää, joka kesti useita sekunteja. Koko talo tärisi ja astiat helisivät kaapissa. Vaadimme, että Peab Industri toimittaa meille hyvissä ajoin tiedon räjäytysten aikatauluista. Tarvitsemme tietoa, jotta olemme tietoisia tulevista räjäytyksistä ja voimme valmistaa paikalla olevia melulle herkkiä ihmisiä tai kotieläimiä räjäytykseen tai olla poissa paikalta räjäytystilanteesta. Haluamme tiedon räjäytysaikatauluista ympärivuotisesti, siis myös loma-asumisen kauden ulkopuolella sillä räjäytyksillä voi olla vaikutuksia loma-asunnon elektronisiin valvontajärjestelmiin. Myös räjäytysten aiheuttamien mahdollisten vaurioiden osoittaminen johtuvaksi räjäytyksistä on mahdollista loma-asumiskauden ulkopuolella ainoastaan silloin, jos meillä on tieto räjäytysten aikatauluista.

4. Peab Industri ei aina noudata hakemuksen kohdassa 4 Toiminnankuvaus taulukossa 4.1. Toiminta-ajat mainittuja kellonaikoja. Esimerkiksi 22.7. murskauksen jyskyttävää ääntä alkoi kuulua klo 5.59. Taulukon mukaan murskaamisen tulee tapahtua klo 7-22 välillä. Ymmärrämme, että heinäkuu on toiminnalle sesonkiaikaa, mutta siitä huolimatta kellonajoista on pidettävä kiinni. Heinäkuu on tärkeintä sesonkiaikaa myös lomailijalle ja juuri silloin melu on häiritsevintä. Lisäksi sunnuntaina 27.7.2025 illalla klo 21 jälkeen loma-asunnollemme tuli erittäin voimakasta asfaltin ja palaneen hajua sekä melua. Tämä melu ja hajuhaitta jatkui vielä lähes klo 23 saakka.

Mökin edellisen omistajan mukaan Peab Industri on poikennut taulukon 4.1. mukaisista kellonajoista useita kertoja myös aikaisemmin ja hän on ollut asiasta yhteydessä ympäristöviranomaiseen useita kertoja.

Vaadimme, että taulukon 4.1 mukaisia kellonaikarajoituksia on noudatettava.

5. Muita huomioita liittyen melumallinnuksen karttoihin luonnonsuojelualueilla

Melumallinnuksessa ei ole lisätty 5 dB:n korotusta äänentasoisiin ja tätä on perusteltu pitkällä etäisyyksillä. Kuitenkin luonnonsuojelualueet ovat selkeästi tätä arvioitua etäisyyttä lähempänä, jolloin äänentason arvoon tulisi lisätä 5 dB. Lisäksi jo nyt tehdyissä mallinnuskartoissa äänentaso ylittää jo tämän alemmankin sallitun rajan luonnonsuojelualueilla. Lisäksi mallinnuskuviissa on erittäin epäuskottavasti mallinnettu äänentaso erityisesti luonnonsuojelualueilla. Fysikaalisesti ei esimerkiksi ole mahdollista seuraavan kartan (kuva 3.2.) mukaiset desibelimäärät. Kaakkurilammen etelärannan ja itäisen reunan äänentaso ei voi olla keskistä lampea korkeampi. Diplomi-

insinöörin koulutuksella ja kokemuksella mallintamisesta äänentaso pikemminkin voimistuisi tuollaisissa olosuhteissa lammen rannoilla ottaen huomioon heijastumisen veden pinnasta, jos kerran jo etelärannalla meluselvityksen mukaankin saavutettaisiin tuo äänentaso.

Vaikka näitä edellä mainittuja asioita ei edes huomioitaisi, niin joka tapauksessa näidenkin melumallinnuskarttojen mukaan äänentaso luonnonsuojelualueilla ylittää päivääikaan 45 dB:n rajan. Tämä on vastoin Valtioneuvoston päätöstä melutason ohjearvoista 993/1992 2§ Kaakkurilammen alueen pohjoisosissa joissain mallinuksissa ylittyy jopa 50 dB:n raja.

Yhteenveto

Vaadimme, että Promethorin tekemässä ympäristömeluselvityksessä oleva mainitsemamme virhe lähimmän lomakiinteistön etäisyydestä korjataan hakemuksen asiakirjoihin.

Koska vaikuttaa siltä, että kiinteistömme sijaintia ei ole lainkaan huomioitu Promethorin ympäristömeluselvityksessä, huomautamme, että Peab Industrin tulisi toiminnassaan huomioida myös meluhaitat lomakiinteistöllemme sekä ryhtyä toimenpiteisiin kiinteistöllemme aiheutuvan meluhaitan vähentämiseksi.

Lisäksi Peab Industrin tulisi toimittaa meille tietoa räjäytysten aikatauluista sekä sitoutua noudattamaan taulukon 4.1. mukaisia toiminta-aikoja melun aiheuttamiselle.

Toivomme vielä, että lupaviranomainen huomioi asetuksen 1993/1992 2§ rikkoutumisen luonnonsuojelualueilla.”

Muistutuksen jättäjä E:

”Metsähallitus on tutustunut maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen luonnonsuojelualueen huomioiminen

Metsähallitus hallinnoi ottoalueen ympäristössä Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen luonnonsuojelualueetta (kiinteistö 272-891-1-9). Luonnonsuojelualue on perustettu asetuksella YmA 246/2022 ja alueella noudatetaan luonnonsuojelulain (9/2023) 52 § mukaisia rauhoitusmääräyksiä. Luonnonsuojelualueen rajausta vastaa pääsääntöisesti Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen Natura-alueen (FI100028, SAC) rajausta. Suojelualue rajautuu lounaassa Mansikkamäentiehen ja samalla edelleen ottoalueeseen. Metsähallitus huomauttaa, että Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen alue esitetään lupahakemuksessa ainoastaan Natura-alueena mutta ei luonnonsuojelulain mukaisena luonnonsuojelualueena.

Meluvaikutukset

Suunnitelma-alue on jo nykyisin maa- ja kiviaineksen ottoaluetta. Toimintaa ei hakemuksessa ohjata suunnitelma-alueeseen rajautuvalle valtion luonnonsuojelualueelle. Maa-aineksen oton meluvaikutuksia arvioidaan lupahakemuksessa melumallinnuksella, jonka perusteella toiminnan meluvaikutukset saattavat sekä alueen koillis- että itäpuolella nousta ajoittain yli 45 dB.

Metsähallitus katsoo, että luvan hakijan tulee toiminnan käytännön suunnittelussa pyrkiä lieventämään maa-ainestoiminnasta luonnonsuojelualueelle aiheutuvia meluvaikutuksia. Erityisesti räjäytys- ja pitkäkestoiset louhinta- ja murskaustyöt tulee ajoittaa lintujen pääasiallisen

pesimäkauden (1.4.–31.7.) ulkopuolelle, millä pystytään lieventämään toiminnasta luonnonsuojelualueen lajistoon aiheutuvia vaikutuksia.

Kuivatusvesien johtaminen

Lupahakemuksen mukaan louhosalueen kuivanapitopumppauksissa syntyvät vedet johdetaan aikaisemmin myönnettyjen lupien mukaisesti pohjoisen (Peab) tai etelän suuntaan (Kokkolan Autoilijat). Kuivanapidon aikana vesi kerätään pumppaussyvennyksiin, jotka louhitaan 1–2 metriä louhintatasoa syvemmäksi. Pumppaussyvennysten avulla vesimäärät voidaan pitää purkuojaston kapasiteettiin nähden riittävän pieninä, eikä vedessä oleva hienoaaines kulkeudu vesien mukana purkuojastoon. Kuivanapidon aikana johdettavaksi vesimääräksi arvioidaan 90–200 m³ vuorokaudessa. Hakemuksen mukaan kuivatusvesien johtaminen voidaan toteuttaa myös siten, etteivät vedet johdu Natura 2000-alueen suuntaan, jos Kokkolan Autoilijoiden louhosalueen puolelle kertyy suuria vesimääriä.

Hakemuksen osalta jää epäselväksi, milloin Kokkolan Autoilijoiden louhosalueen kuivanapitovedet on tarkoitus johtaa etelään luonnonsuojelu- ja Natura-alueen suuntaan ja vastaavasti millä vesimäärillä pohjoiseen suuntautuvia johtamisvaihtoehtoja käytetään. Metsähallitus katsoo, että Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen luontoarvojen vuoksi louhosalueen kuivatusvesien hallinnassa tulee varmistua siitä, etteivät luonnonsuojelu- ja Natura-alueelle johdettavat vedet heikennä alueen luontoarvoja. Metsähallitus pitää parempana vaihtoehtona kuivatusvesien johtamista pohjoisten johtamisvaihtoehtojen kautta. Mikäli lupa vesien johtamiseen etelään myönnetään, tulee luvassa asettaa sallittu enimmäismäärä johdettavan veden määrälle. Luvan saajan tulee myös seurata johdettavien vesien määrää ja ominaisuuksia sekä tarvittaessa katkaista vesien johtaminen etelään, jos johdettavissa vesissä havaitaan kohonneita haitta- tai kiintoainepitoisuuksia.

Lupahakemuksen liitteenä olevan, AFRY Oy:n tekemän lausunnon (päiväys 17.1.2025, liite 9) perusteella haettavalle louhosalueelle on kertynyt vettä, joka joudutaan pumppaamaan pois alueelta ennen toiminnan jatkamista. Metsähallitus katsoo, että louhosalueen kuivattaminen edellyttää todennäköisesti melko suuren vesimäärän pumppaamista alueen ulkopuolelle. Metsähallitus katsoo, ettei näitä vesiä tule johtaa etelään luonnonsuojelu- ja Natura-alueelle.

Lupahakemuksen mukaan purkuojien kunto tarkastetaan ja tarvittaessa ojat kunnostetaan ennen toiminnan aloittamista. Louhosalueen eteläinen johtamisreitti esitetään hakemuksessa yleispiirteisesti, eikä käytettäviä ojalinjoja tai niiden kuntoa ole hakemuksen perusteella mahdollista arvioida. Metsähallitus huomauttaa, että Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräykset (perustuen YmA 246/2022) eivät mahdollista ojien kaivamista tai kunnostamista luonnonsuojelualueella.

Vaikutukset Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen Natura-alueeseen

Lupahakemuksessa maa-aineksen ottoa esitetään syvennettäväksi noin 10 metriä nykyistä ottamistasoa alemmaksi tasolle +8,45. Ottotoiminnan vaikutusta louhosalueen eteläpuoliseen Kaakkurinevaan, ja edelleen Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen Natura-alueeseen (FI100028, SAC), tarkastellaan hakemuksessa ensisijaisesti Natura-alueen vesitasapainon turvaamisen näkökulmasta. Lupahakemuksen liitteenä olevan lausunnon (AFRY 17.1.2025, liite 9) mukaan ottamistason syventäminen ei vähennä Kaakkurinevalle kertyvää vesimäärää, eikä aiheuta pohjavesipinnan alentumista Kaakkurinlammen vesipinnan tason alapuolelle. Lausunnon mukaan Kaakkurinneva ei myöskään voi tyhjentyä louhosalueelle päin. Arvioinnin tueksi laaditun seurantaraportin (Envineer 2019, liite 10) mukaan maa- ja kiviainestoinnin ei arvioida

heikentäneen Natura-alueeseen kuuluvan Kaakkurinevan ominaispiirteisiin tai alueen huomionarvoiseen lajistoon.

Metsähallitus katsoo, että, huomioiden alueen nykyinen käyttö maa- ja kiviainestointiin sekä tehty arvio toiminnan pinta- ja pohjavesivaikutuksista, louhosalueen syventäminen on todennäköisesti mahdollista toteuttaa ilman merkittävää vaikutusta Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen luonnonsuojelu- ja Natura-alueeseen. Toiminnan suunnittelussa on kuitenkin keskeistä, ettei louhosalueen syventäminen tai maa-ainestointi yleisesti muuta merkittävästi Kaakkurinevan vesiolosuhteita. Metsähallitus katsoo, että louhosalueen syventäminen tulee toteuttaa vaiheittain, jolloin toiminnan muutoksia pinta- ja pohjavesiin pystytään seuraamaan sekä tarvittaessa keskeyttämään toiminta, jos siitä havaitaan aiheutuvan heikentäviä vaikutuksia Kaakkurinevan alueeseen.

Lupahakemuksen mukaan pohjaveden korkeusasemaa seurataan asennetuista havaintokaivoista kahdesti vuodessa (kevällä ja syksyllä). Metsähallitus pitää pohjavesiseurantaa tässä yhteydessä perusteltuna.”

Muistutuksen jättäjä F:

”Peab Industri oy:n harjoittama toiminta aiheuttaa meille huomattavaa haittaa. Murskaustoiminta aloitetaan jo klo 6 aamulla ja lopetetaan vasta klo 22 illalla. Murskaamolta tuleva ääni kuuluu helposti kotimme ympäristöön. Ääni tulee sisälle asti silloin, kun yritämme nukkua ikkunat auki. Murskaamolta kantautuu aika ajoin myös pistävää hajua, joka on erittäin voimakasta. Pahimpina päivinä sitä ajattelee, että voiko tämä ilma olla terveellistä hengittää. Pyykkeitä ei voi kuivattaa ulkona.

Ruotsalossa ylipäättensä ollaan huolestuneita murskaamon aiheuttamasta luontohaitasta ja korvaamattoman kallion murskaamisesta. Ainoa pieni positiivinen seikka on se, että murskaus tapahtuu 8-tien toisella puolella. Aktiivisessa virkistyskäytössä oleva Hopiokallio saa toivottavasti olla ikuisesti rauhassa.”

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollolta, Etelä-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Keski-Pohjanmaan alueelliselta vastuumuseolta.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon lausunto 16.7.2025:

”Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt lausuntoa Peab Industri Oy:n hakemuksesta moreenin sekä kalliokiven ottoon ja louhintaan tilalta Kunnanmaa 272-422-8-94. Kyseessä on olemassa oleva louhos, jossa on voimassa kaksi lupaa (Kokkolan Autoilijat Oy ja Peab Oy) jotka nyt hakemuksen mukaisella suunnitelmalla yhdistetään ja ottosyvyyttä lisätään. Alueelle muodostuu 10,5 metrin syvyinen vesiallas, joka luiskataan 2 metrin vyöhykkeeltä vesirajan alapuolelle 1:3 kaltevuuteen ja tätä syvemmältä jätetään louhintakaltevuuteen 7:1. Alueella toimii asfalttiasema ja osana toimintaa myös vastaanotetaan pilaantumattomia maa-aineksia, joita voidaan uudelleen käyttää soveltuvissa kohteissa sekä alueen viimeistelyyn ottamisen päätyttyä. Louhinta-alueen pinta-ala on 6,4 ha ja suunnitelma-alueen pinta-ala 14 ha. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 260 metriä suunnittelualueelta kaakkoon, etäisyys louhinta-alueesta on noin 358 metriä. Alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta.

Hakija on esittänyt meluselvitykset, joiden mukaan toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä lähimmän asunnon piha-alueilla asetettuja ulkomelun ohjearvoja. Hakija on esittänyt toiminta-aikojen olevan asetuksen 800/2010 mukaiset.

Hakemuksesta ei ole huomautettavaa.”

ELY-keskuksen lausunto 20.8.2025:

”Kyseessä oleva ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Seuraavat seikat huomioon ottaen kalliokiviaineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja, kun seuraavat seikat otetaan huomioon.

Luonnonsuojelu

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee alle 70 m etäisyydellä Natura-alueesta Vähäjärven lehto ja Ruotsalon letot FI1000028 (SAC). Natura-alue koostuu useammasta alueesta ja Ruotsalon kallioperän kalkkiesiintymien ansiosta alueen suot ovat reheviä. Alueen letoista edustavin on Kaakkurinneva. Kaakkurilammen ympärillä on laajalti koivulettoa ja ruohoista nevakorpea, sekä pienellä alalla rimpilettoa ja lettorämettä. Metsähallituksen hallinnoiman biotooppikuvioaineiston perusteella lähimpänä maa-ainesten ottamisaluetta sijaitsevat lehdot ja korpikuviot ovat edustavuudeltaan hyviä ja Kaakkurinnevan itäpuolinen lettoräme on edustavuudeltaan erinomainen. Alueella esiintyy vaateliasta lajistoa.

Alueelle on laadittu Natura-arviointi 2004. Toiminnanharjoittaja on päivittänyt arviointia 2019 luontoselvityksen havaintojen perusteella. Arviointi on laadittu ottotasolle + 18,45 ja sen perusteella Natura-alueella ei ole aiemman ottamisen seurauksena havaittu kuivumista. Nyt ottamista haetaan tasolle + 8,0 m. Hakemuksen mukaan Natura-alueelle ei aiheudu vaikutuksia kallioperän heikon vedenjohtavuuden vuoksi. Vaikutuksia saattaa kuitenkin esiintyä jopa 90 m säteellä ottamisalueesta. Lievennyskeinoksi on esitetty pohjaveden seuranta. Mikäli seurannassa havaitaan muutoksia, ottamisalueen reunaa tiivistetään tai louhintatilavuutta rajoitetaan. Toiminnanharjoittaja esittää myös, että muutos valuma-alueessa on niin pieni, ettei vaikutuksia Natura-alueelle tule.

ELY-keskus katsoo, että ottamissyvyyteen tehty muutos Natura-arvioinnin laatimisen jälkeen on huomattava. Arviointia tulisi päivittää vastaamaan nykyistä ottamissuunnitelmaa. Natura-alueen suojeluperusteena olevat luontotyypit ja lajit ovat vahvasti riippuvaisia lähdepurkaumista, sekä pohja- ja valumavesien laadusta ja määrästä, joten pienikin muutos näissä voi heikentää luontotyyppien tilaa merkittävästi. Tarvittaessa arvioinnista tulee pyytää uusi lausunto. Natura-arvioinneista tulee pyytää lausunto myös aluetta hallinnoivalta Metsähallitukselta. Hakemusta tulisi myös tarkentaa valumavesien osalta. Nyt arvioitu vain sanallisesti, että muutos on pieni. Natura-alueiden valuma-alueet suhteessa maa-ainesten ottamisalueeseen tulee esittää kartalla ja muutokset valunnassa tulee arvioida numeerisesti.

ELY-keskus katsoo, että lievennystoimenpiteet tulee toteuttaa suunnitelmien mukaisesti. Samalla ELY-keskus huomauttaa, että pohjaveden tarkkailua tulee tehdä vähintään 4 kertaa vuodessa ja mikäli havaitaan poikkeavaa alentumaa, toimiin tulee ryhtyä viipymättä sekä ilmoittaa poikkeamasta ELY-keskukselle.

Maa-ainesten vastaanottopiste muodostaa vieraslajiriskin. Ympäristölupaun tulee sisällyttää velvoite, ettei vieraslajeja sisältävää maa-ainesta tule vastaanottaa alueelle ja haitalliseksi luokitellut vieraslajit on viipymättä hävitettävä alueelta niiden havaitsemisen jälkeen. (YSL 52 §, Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 3-4 §).

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, ettei hänen tuottamassaan, varastomassaan, markkinoille saattamassaan, kuljettamassaan, välittämässään, myymässään tai muuten luovuttamassaan tuotteessa tai

aineistossa ole unionin luetteloon kuuluvaa tai kansallisesti merkityksellistä haitallista vieraslajia, joka tuotteen tai aineiston mukana voi levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Tämän säännöksen rikkominen johtaa sekä toiminnan keskeyttämiseen, että tuomittavaksi rikkomuksesta.

Vesilain mukaisen luvan tarve

Hankealueella on voimassa oleva lupa, olemassa olevaa monttua syvennetään ja laajennetaan, joten kyseessä ei ole vesilain mukaisten määritelmien mukainen maa-aineksen ottaminen vesialueelta. Hankkeen vesilain mukaiset vaikutukset ovat ennalta arvioiden vähäiset, kun vedet johdetaan kaivannoista, jotka toimivat samalla laskeutusaltaana, eikä hanke näin ollen edellytä vesilain mukaista lupaa (VL 3:2).

Kuivatusvesien hallinta

Alapuolisiin ojiin johdettavat vesimäärät ovat suhteellisen pieniä, eikä niillä arvioida olevan vaikutusta alapuolisten alueiden vettymiseen. Tarvittaessa hankevastaavan on kuitenkin osallistuttava alapuolisen ojaoston kunnossapitoon, mikäli hankkeen seurauksena alapuolisilla alueilla tapahtuu vettymistä tai alapuoliseen uomastoon kertyy hankealueelta kiintoainetta. Kuivatusvesiä ei tule johtaa Natura-alueelle.

Jätteenkäsittely

Hakemuksessa esitetään, että vuosittainen pilaantumattomien maa-ainesten vastaanotto- ja loppusijoitusmäärä on enintään 45 000 tonnia vuodessa.

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010). Koska lähin asutus sijaitsee alle 500 metrin etäisyydellä on asetuksen 4 §:n mukaan kiinnitettävä erityistä huomiota pölyhaittojen ehkäisyyn sekä 6 §:n mukaan myös meluntorjuntaan. Lupa on määrättävä aikarajat eri työvaiheille asetuksen 8 §:n mukaan.

Maamassojen mukana saattaa kulkeutua luonnolle, tai ihmisten terveydelle haitallisia vieraskasvilajeja. Tyypillisiä, maamassojen mukana leviäviä kasvilajeja ovat jättipalsami ja jättiputki. Maankaatopaikan viimeistelytyön yhteydessä on huolehdittava siitä, etteivät maankaatopaikalle tuotavilla pintamaiden mahdollisesti sisältävillä vieraskasvilajien siemenillä tai kasvinosilla aiheuteta vieraskasvilajin leviämistä ja merkittävää vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle tai vaaraa terveydelle (laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015).

ELY-keskus katsoo, että lupapäätöksessä tulee määritellä mitä tarkoitetaan puhtailla maa-aineksilla, joita maankaatopaikalle voidaan loppusijoittaa. ELY-keskuksen käsityksen mukaan puhtaina maa-aineksina voidaan pitää poiskaivettuja tai muutoin käytöstä poistettuja maa-aineksia, jotka alittavat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot. Maamassojen haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää jo kaivuupaikalla ennen kuormien toimittamista vastaanottoaikaan. Maankaatopaikalle ei saa välivarastoida muita kuin puhtaaksi luokiteltavia maamassoja.

ELY-keskus pitää tarpeellisena vakuuden asettamista jätteen käsittelytoiminnalle (maankaatopaikka) ympäristönsuojelulain 59 § mukaisesti.

Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden

maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Maa-aineslupaharkinnassa on lisäksi otettava soveltuvin osin huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat. Ympäristölupaharkinnassa tulee ottaa huomioon Suomen ympäristökeskuksen laatima opas Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa (Suomen ympäristö 25/2010)."

Keski-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon lausunto 1.7.2025:

"Kokkolan kaupungin ympäristöpalvelut on pyytänyt K.H.Renlundin museolta lausuntoa lupahakemukseen, joka koskee maa-aineksen ottoa ja ympäristölupaa Kaakkurinmäen ottoalueella Kokkolassa (Kunnanmaa 272-422-8-94). Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona museo tarkastelee hanketta arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Suunnitelma-alueelta tai sen läheisyydestä ei ole tiedossa muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muutakaan arkeologista kulttuuriperintöä. Näin ollen museo ei näe muinaismuistolain mukaista estettä maa-aineksen ottoluvan myöntämiselle. Jos maankäytön yhteydessä havaitaan viitteitä tai merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, tulee tuolloin työ keskeyttää ja olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon (K.H.Renlundin museo) tai Museovirastoon. (Muinaismuistolaki 295/1963, 14§)."

Vastineet

Hakijalta pyydettiin vastine saapuneista lausunnosta. Hakijan vastine:

"Vastine lausuntoihin

Keski-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo

Peab Industri Oy:llä ei ole vastattavaa alueellisen vastuumuseon lausuntoon.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Peab Industri Oy:llä ei ole vastattavaa ympäristöterveydensuojelun lausuntoon.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Lausunnossa todetaan, että ottamisalue on lähimmillään 70 metrin päässä Natura-alueesta. Peab korostaa, että varsinainen kaivualue sijoittuu kuitenkin lähimmilläänkin 156 metrin etäisyydelle Natura-alueesta. Natura-arvioinnin päivitystarve on arvioitu hakemusvaiheessa. Toiminnan vaikutukset on arvioitu, ja hakemusvaiheessa on todettu, että syvennyksellä ei hakemuksessa esitettyjen perusteluiden mukaisesti ole vaikutusta Natura-alueeseen, eikä Natura-arvioinnin päivittämiselle ole näin ollen tarvetta. Peab toistaa jo hakemuksessa esitetyn vaikutusarvioinnin:

Mikäli kivenottoaluetta syvennetään 10 m nykytilasta enimmillään tasoon +8,45 m mpy, kalliopohjaveden aleneman säde laajenisi vedenjohtavuudesta riippuen enintään 35–90 m päähän kivenottoalueen seinämästä olettaen seinämä pystyksi ja vertailutasoksi Kaakkurinlammen pinnan taso. Tällä etäisyydellä kalliopohjaveden pinta ei poikkea nykytilasta, eikä kivenottamisen ja ottoalueen kuivana pidon vaikutusta pohjaveden pinnankorkeuteen voida erottaa korkeuden luonnollisesta vuodenaikaisvaihtelusta.

Nyt haettava lupa ei muuta voimassa olevan kaivualueen pinta-alaa, eikä näin ollen hakemuksen myötä tule merkittäviä muutoksia alueen valuma-alueisiin. Hakemus koskee ainoastaan alueen syventämistä. Alueen syventämisestä on tehty selvitys, jonka mukaan syvennyksellä ei ole vaikutusta Natura-alueeseen. Koska valuma-alueen muutokset ovat pieniä, eikä tehtyjen selvitysten mukaan muutoksilla ole merkittäviä vaikutuksia Natura-alueeseen, ei valuma-alueen tarkemmalle kartta- tai numeeriselle tarkastelulle ole tarvetta.

Peab osallistuu tarvittaessa ojaston kunnossapitoon. Peab muuttaa hakemustaan niin, että alueen vesiä ei johdeta etelään, Natura-alueen suuntaan, vaan vedet johdetaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti pohjoiseen- ja/tai koilliseen (kaksi eri suuntaa).

Peab huomioi toiminnassaan lausunnossa esitetyt huomiot vieraslajeista.

Pohjaveden pinnantarkkailua voidaan tehdä jatkossa 4 kertaa vuodessa lausunnossa esitetyn mukaisesti.

Vastaanottavan maa-aineksen laadusta huolehditaan. Alueelle vastaanotetaan vain pilaantumattomia maa-aineksia.

Hakemuksessa on esitetty, että toiminnan päättyessä rakennettava luiska jatkuu kaltevuudessa 1:3 kahden metrin vesisyvyteen saakka. Lopputilanteessa alueelle jää myös loivempi ramppi, joka toimii tarvittaessa poistumistienä louhoksesta toiminnan päättyessä. Lausunnossa esitettyyn 3 metrin vesisyvyteen yltävään luiskaan ei ole näin ollen tarvetta.

Ottaminen on osalla alueesta edennyt voimassa olevien lupien mukaisesti lähemmäksi kuin 30 metriä naapuritilojen rajasta (kts. nykytilannekartta). Näillä alueilla lupahakemus on laadittu lainvoimaisten lupien, ja jo louhittujen, alueiden rajausten mukaisesti. Muilla alueilla lupahakemus on laadittu huomioiden suosituksen mukainen 30 metrin suojavyöhyke.

Vastine muistutuksiin/mielipiteisiin

Peab toteaa yhteisesti annetuista muistutuksista seuraavaa:

Peab Industri Oy:llä on nyt haettavan kallion louhinnan ja murskauksen kanssa samalla kiinteistöllä asfalttiasema, jolla on omat toiminta-aikansa. Asfalttiasemalla voidaan mm. murskata asfalttipalaa maanantaista perjantaihin klo 6–22. Tämä aika poikkeaa kalliokiviaineksen murskauksen toiminta-ajasta. Asfalttiasema on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja sen toiminnassa noudatetaan valtioneuvoston asetusta asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (VnA 846/2012).

Nyt kyseessä olevan toiminnan meluvaikutuksista ympäristöön on laadittu hakemusvaiheessa ympäristömeluselvitys, jossa on huomioitu alueella olevasta toiminnasta aiheutuvat melut. Ympäristömeluselvityksessä on esitetty toimenpiteitä melujen hallintaan liittyen louhinnan, murskauksen sekä asfalttiaseman suunnitellun sijainnin osalta. Toiminnassa käytetään vaimennettua poravaunua sekä murskauslaitoksen ja asfalttiaseman läheisyyteen sijoitetaan meluestevalleja ja -kasoja. Toiminnasta aiheutuva melutaso asuinrakennuksilla ja luonnonsuojelualueilla ei ylitä asetuksissa

800/2010 ja 846/2012 melutasolle annettuja raja-arvoja. Toiminnanaikaisia melutasoja seurataan alueella aistinvaraisesti ja tarvittaessa melua mitataan viranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Hakija katsoo, että toimittaessa hakemuksessa esitetyillä toimintatavoilla, ei toiminnasta aiheudu kohtuutonta meluhaittaa lähimmillä häiriintyvillä kohteilla.

Luvan voimassaoloa on haettu 20 vuoden mittaiseksi maa-aineslain 10 §:n 2 momentin mukaisesti. Lupa-ajan perustelut on esitetty hakemuksessa. Alue sijoittuu maakuntakaavassa merkitylle kalliokiviaineksen ottamiseen soveltuvalla alueella ja näin ollen haettu luvan voimassaoloaika on perusteltua.

Peab toteaa, että maa-aines- ja ympäristölupapäätöksessä ei voida antaa määräyksiä koskien liikennettä yleisellä tiellä.

Alueella suoritettavat räjäytykset suunnitellaan aina ennakoon ja niiden aiheuttamaa tärinää seurataan tarpeen mukaan. Tarvittaessa räjäytysten ajankohdasta voidaan ilmoittaa ennakoon naapurustolle tekstiviestipalvelun avulla.

Lisäksi Peab toteaa eri muistutuksiin seuraavaa

Muistutuksen jättäjä A:

Muistutuksessa on nostettu esille vesienjohtaminen muistuttajan kiinteistölle. Hakija toteaa, että muistutuksen jättäjän kanssa on käyty keskusteluja vesienjohtamisesta. Mikäli Peab ja muistuttajat pääsevät sopimukseen vesienjohtamisesta, toimitetaan sopimus nähtäväksi viranomaiselle.

Tarvittaessa Peab pyytää viranomaista käsittelemään hakemuksessa esitetyn vesien käsittelyn ja johtamisen osana lupapäätöstä (Vesilaki 5:5 §). Hakijan näkemys on, ettei vesien johtamisella ole vaikutusta johdettavaan ojastoon, eikä vesien johtamisesta aiheutu kohtuutonta haittaa.

Muistutuksen jättäjä C:

Samalla kiinteistöllä nyt haettavan yhteisluvan lisäksi toimii Peab Industri Oy:n asfalttiasema, josta saattaa tilapäisesti aiheutua hajua ympäristöön. Haju on pääasiassa peräisin asfaltin valmistuksessa käytetystä bitumista. Asfalttiasema on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja sen toiminnassa noudatetaan valtioneuvoston asetusta asfalttiasemien ympäristönsuojeluvuorokausista (Vna 846/2012). Kallion louhinnasta eikä murskauksesta aiheudu hajuhaittoja. Mahdollisista toiminta-aikojen ylityksistä on annettu selvitys Kokkolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Louhintaa ei ole tehty klo 22 jälkeen, mutta alueella on yhtenä päivänä mm. puhdistettu ja purettu murskauskalusteita klo 22.15 asti, josta on saattanut aiheutua melua ympäristöön.

Muistutuksen jättäjä D:

Peab Industri Oy:llä on nyt haettavan kallion louhinnan ja murskauksen kanssa samalla kiinteistöllä asfalttiasema, jolla on omat toiminta-aikansa. Asfalttiasema on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja sen toiminnassa noudatetaan valtioneuvoston asetusta asfalttiasemien ympäristönsuojeluvuorokausista (Vna 846/2012). Asfalttiasemasta voi tilapäisesti aiheutua hajua ympäristöön. Asfalttimassan valmistuksessa hyödynnetään teiltä purettua vanhaa asfalttia, joka jalostetaan asfalttiasemalla hyödynnettäväksi rouheeksi. Vanhaa asfalttia voidaan käsitellä asfalttiasemalla maanantaista perjantaihin klo 6–22 välisenä aikana. Toiminta-aikojen poikkeamiset on käsitelty Kokkolan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

Muistutuksessa esiin nostettuun melumallinnukseen kohdistuviin huomioihin liittyen on pyydetty melumallinnuksen laatijan kommentti.

Melumallinnuksen laatijan Promethor Oy:n vastine muistutukseen D:

1. Kiinteistöllä 272-422-19-55 oleva lomarakennus on jäänyt epähuomiossa pois ympäristömeluselvityksen tarkastelusta. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta esimerkiksi suunniteltuun tai tarvittavaan meluntorjuntaan, koska laskentatulosten perusteella lomarakennukselle aiheutuva melutaso alittaa kaikissa tarkastelutilanteissa toimintoja säätelevissä asetuksissa annetut raja-arvot eli päiväaikaan keskiäänitason 45 dB(A) ja yöaikaan keskiäänitason 40 dB(A). Melumallinnuksessa ei ole huomioitu puuston vaikutusta äänen leviämiseen, joten puuston mahdollinen kaataminen ei vaikuta laskentatuloksiin.
2. Meluselvityksessä on kirjoitettu seuraavasti: "Kivenmurskauksesta ja rikotuksesta aiheutuva melu on iskumaista laitteiden läheisyydessä, mutta iskumaisuus vähenee etäisyyden kasvaessa. Lisäksi ympäristössä havaittava melun iskumaisuus vähenee, kun iskumaista melua aiheuttava työ tehdään louhoksen pohjatasolla louhintarintauksen suojassa tai esimerkiksi varastokasan tai maavallin takana. Näin toteutettuna murskauksen ja rikotuksen melu on harvoin iskumaista yli 300 m etäisyydellä." Mahdollisesti iskumaista melua aiheuttavat toiminnot (rikotus, murskaus) sijaitsevat toiminnan aikana louhitun alueen pohjatasolla. Louhinnan seurauksena syntynyt kallioseinä estää iskumaisen melun leviämistä. Kiinteistöllä 272-422-19-55 olevan lomarakennuksen ja toimintojen väliin jää kaikissa tarkastelutilanteissa louhoksen kallioseinä, jonka korkeus vaihtelee noin 10...20 metrin välillä. Kallioseinä toimii merkittävänä meluesteenä.
3. Meluselvityksen liitteenä olevissa melukartoissa ei ole esitetty värillisiä meluvyöhykkeitä vesialueiden päällä, jotta vesialueet erottuvat kartalla ja karttaa on helpompi lukea. Lammen pohjoisrannalle ei maastonmuotojen melun leviämistä estävän vaikutuksen yms. tekijöiden takia aiheudu aivan samansuuruista melutasoa kuin itä- ja etelärannoille. Melun iskumaisuutta ja iskumaisuuden vähenemistä on käsitelty asian 2 yhteydessä.

Melumallinnuksessa on mallinnettu kaikkia alueen toimintoja yhtäaikaaisesti maksimaalisilla toiminta-ajoilla. Todellisuudessa kaikki toiminnot ovat käynnissä yhtä aikaa hyvin harvoin. Melumallinnus on asianmukaisesti laadittu ja siinä on huomioitu riittävällä tavalla toiminnan luonne ja häiriintyvät kohteet sekä luonnonsuojelualue, jolla raja-arvot ovat pienellä alueella raja-arvon tuntumassa, ei kuitenkaan raja-arvon yli.

Toiminnanharjoittaja esittää, että toiminnan aiheuttamaa melutasoa mitataan kertaluontoisesti lupapäätöksen lainvoimaistumisen jälkeen tilanteessa, jossa alueella on ns. normaalitoiminta käynnissä. Melumittaussuunnitelma esitetään luvan valvojalle ennen mittauksen suorittamista.

Muistutuksen jättäjä F:

Samalla kiinteistöllä nyt haettavan kallion louhinta- ja murskaustoiminnan kanssa sijaitsee Peab Industri Oy:n asfalttiasema, josta saattaa aiheutua tilapäistä hajua ympäristöön. Haju on pääasiassa peräisin asfaltin valmistuksessa käytetystä bitumista. Peab Industri Oy on selvittänyt työntekijöiden altistumista asfalttiaseman päästöille sekä järjestää säännöllisesti terveystarkastuksia henkilöstölle. Tarkastuksissa ei ole noussut esiin minkäänlaisia terveysvaikutuksia, eikä henkilöstö myöskään ole itse tuonut tarkastuksissa tai selvityksissä esille erityisiä hajuun liittyviä huolia.

Asfalttiaseman toiminnassa noudatetaan valtioneuvoston asetusta asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (Vna 846/2012).

Muistutuksen jättäjä E (Metsähallitus):

Alueen louhinta etenee louhintarintausta kerrallaan ja tarvittaessa toimintaan voidaan tehdä muutoksia, jos toiminnasta aiheutuu merkittäviä vaikutuksia ympäristöön. Peab toteaa, ettei erillistä ottamisen vaiheistussuunnitelmaa ole tarpeen laatia.

Peab muuttaa hakemustaan niin, että alueen vesiä ei johdeta etelään, Natura-alueen suuntaan, vaan vedet johdetaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti pohjoiseen- ja/tai koilliseen (kaksi eri suuntaa). Vesien pumpppausmäärät pidetään sellaisina, että ne eivät vaikuta alapuolisiin luontoarvoihin. Peab katsoo, että luvassa ei tule määrätä enimmäismäärää johdettavalla vedelle. Kuivanapidon aikana johdettavat vesimäärät ovat arviolta 90–200 m3 vuorokaudessa. Kuivanapitopumppauksen vesimäärät eivät ylitä 250 m3 vuorokaudessa. Vesien laatua seurataan ja tarvittaessa muutoksiin reagoidaan viranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Ojien kunnostustoimenpiteitä ei tehdä luonnonsuojelualueella.

Toiminta-alueen läheisyydessä sijaitseva Natura-/luonnonsuojelualue on huomioitu riittävällä tavalla hakemuksessa, eikä toiminnasta aiheudu merkittävää haittaa ko. alueelle. Toiminnan vaikutuksia lievennetään hakemuksessa esitetyllä tavalla. Muistutuksessa esiin nostettu toiminnan osittainen rajoittaminen lintujen pesimäaikana ei ole perusteltu eikä tarpeellinen. Toimintaa alueella jatkuu nykyisten lupien kaltaisena, eikä toiminnan vaikutukset luonnonsuojelualueelle merkittävästi muutu. Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen Naura-alue on luontodirektiivin (SAC) mukaan perustettu, eli toiminta-aikojen rajoittamiselle ei tämänkään puolesta ole perustetta.

Yhteenveto

Peabilla ei ole muuta kommentoitavaa lausuntoihin tai muistutuksiin. Peab toteaa, että lausunnoissa ja muistutuksissa ei tuotu esiin sellaisia asioita, jotka estäisivät hakemuksen mukaisen toiminnan ja luvan myöntämisen alueelle. Toimittaessa hakemuksessa ja vastineessa esitetyllä tavalla, ei toiminnasta aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia, eikä kohtuutonta haittaa lähimmille häiriintyneille kohteille.”

Lausunto vastineeseen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta pyydettiin lausuntoa luvan hakijan vastineesta ELY-keskuksen lausuntoon 20.8.2025.

ELY-keskuksen lausunto vastineeseen 10.11.2025:

”Toimija toteaa vastineessaan, että suunnitelmaa muutetaan niin, ettei Natura-alueelle ei tulla johtamaan kuivatusvesiä. Toimija on myös selvityksissään todennut, ettei ottotoiminnan syventäminen aiheuta pohjavesimuutoksia Natura-alueella ja heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin luontotyyppeihin ei muodostu.

ELY-keskus yhtyy Metsähallituksen muistutukseen, että louhosalueen syventäminen tulee toteuttaa vaiheittain, jolloin toiminnan muutoksia pinta- ja pohjavesiin pystytään seuraamaan sekä tarvittaessa keskeyttämään toiminta, jos siitä havaitaan aiheutuvan heikentäviä vaikutuksia Kaakkurinevan alueeseen. Toimija on vastuussa seurannan järjestämisestä, sekä välittömistä tiivistystoimenpiteistä, mikäli pohjaveden tasossa havaitaan muutoksia. Mikäli heikentäviä vaikutuksia ei muodostu, ei Natura-arviointia ole tarpeen päivittää.

ELY-keskus toteaa myös, että luonnonsuojelulain 70 § mukaan rauhoitettujen eläinten tahallinen häiritseminen on kiellettyä erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. Häirintäkieltoa ei ole rajoitettu luonnonsuojelualueille tai linnuston suojelualueille, vaan kiello on voimassa kaikkialla. Suojelualueet, lehtomaiset metsät ja suoalueet ovat luontotyyppeinä linnuston pesinnän ja levähtämisen kannalta erityisen merkittäviä, joten toiminnassa tulee välttää erityisesti häiritseviä toimintavaiheita, kuten räjäytyksiä ja murskausta, lintujen yleiseen pesimäaikaan 1.4.-31.7.

Muilta osin ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa vastineesta. ”

Hakijan vastine ELY-keskuksen toiseen lausuntoon

Hakijalta on pyydetty vastinetta ELY-keskuksen 10.11.2025 (Dnro EPOELY/5516/2025) antamasta lausunnosta.

PEAB Oy:n vastine:

”Alueen louhinta etenee louhintarintausta kerrallaan. Tämä tarkoittaa sitä, että louhinta on tavanomaisesti jo vaiheistettua, eikä alueelle ole tarpeen tehdä erillistä vaiheistussuunnitelmaa. Tarvittaessa toimintaan voidaan tehdä muutoksia, jos toiminnasta aiheutuu merkittäviä vaikutuksia ympäristöön.

Toiminnan rajoittaminen lintujen pesimäaikaan 1.4–31.7 ei ole perusteltua eikä tarpeellista. Toiminta alueella jatkuu nykyisten lupien kaltaisena, eikä toiminnan vaikutukset esimerkiksi luonnonsuojelualueelle muutu. Vähäjärven lehdon ja Ruotsalon lettojen Natura-alue on luontodirektiivin (SAC) mukaan perustettu, eli toiminta-aikojen rajoittamiselle ei tämänkään puolesta ole perustetta. Alueen toiminnoista on tehty meluselvitys, joka on ollut maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen liitteenä. Selvityksessä on huomioitu Natura-alueet.

Peab toteaa, ettei murskaus ja louhinta ole rauhoitettujen eläinten tahallista häiritsemistä. Jos toiminta-aikoja rajoitetaan sen perusteella, että häirintäkielto on voimassa kaikkialla, tarkoittaisi se sitä, ettei murskausta tai louhintaa voisi tehdä kyseisenä aikana missään. Peabin tiedossa ei ole tapauksia, joissa toiminta-aikaan olisi tehty rajoituksia sen perusteella, että häirintäkielto on voimassa kaikkialla. Pesintäaikaan on tehty rajoituksia, jos toiminta-alueen vaikutusalueella on esimerkiksi Natura 2000-suojeluverkoston lintudirektiivin mukaisia erityisiä suojelualueita (SPA-alueet).

Peab toteaa lopuksi, että alueella on ollut vastaavaa toimintaa noin 20 vuotta ja nykyisissä luvissa ei ole rajoitettu toiminta-aikoja pesimäaikojen osalta. Murskauslaitos sijoitetaan alimmalle ottotasolle, jolloin louhinnan seurauksena syntyneet maastonmuodot estävät melun leviämistä etelän ja idän suuntiin. Louhinta-alueella ei ole metsää tai muuta vastaavaa linnuston pesinnän ja levähtämisen kannalta erityisen merkittävää aluetta, mistä syystä toiminta-aikoja olisi rajoitettava pesintäaikaan.

Muilta osin Peabilla ei ole vastattavaa lausuntoon.”

ELY-keskuksen vastaus hakijan vastineeseen

ELY-keskus on kommentoinut vastinetta sähköpostitse 26.11.2025:

”ELY-keskus toteaa Kokkolan kaupungin asiantuntijapäätöksen perusteella, että maa-ainesottoalueen lähiympäristö ei ole linnustollisesti merkittävä pesimäalue tai muuton aikainen levähdysalue, jolloin ajallista rajoitusta toiminnalle ei ole tarpeen asettaa. Toiminta-alueella tulee kuitenkin huomioida meluntorjunta Natura-alueen suuntaan toimintojen sijoittelulla.”

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen perustelut ja yleiset perustelut

Kun toimintaa harjoitetaan hakemuksissa esitetyn sekä tässä päätöksessä asetettujen lupamääräysten mukaisesti, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, maa-aineslain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset (YsL 48 §, MAL 6 §).

Maa-aineksen ottaminen ja murskaus täyttävät ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset, sillä toimittaessa päätöksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti toiminnasta ei aiheudu terveydellistä haittaa, muuta merkittävää ympäristön pilaantumista, kohtuutonta räsitystä naapureille eikä toiminta sijoitu maakuntakaavan tai muun maankäytön suunnitelman vastaisesti. (YsL 49 §, MAL 6 §).

Maa-aineslain luvan 3 §:n mukaisesti maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnon esiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun veden hankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen on järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti, eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Kalliokiviaineksen ottamislupa voidaan myöntää perustellusta syystä enintään 20 vuoden ajalle. Toiminta-alue on maakuntakaavassa osoitettu maa-aineksen ottamisalueeksi, luvan myöntäminen mahdollistaa olemassa olevan kalliyesiintymän hyödyntämisen mahdollisimman hyvin ja useita haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää ottamisen ulottuessa syvemmälle kallioon. Pitkä toiminta-aika mahdollistaa toiminnanharjoittajan investointimahdollisuuden hyvälaatuisen kiviaineksen hyödyntämiseen.

Alueella ei ole luonnonsuojelullisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Alue ei myöskään kuulu tärkeisiin pohjavesialueisiin. Ympäröivän alueen metsät ovat normaalissa metsätalouskäytössä.

Maa-ainesten ottamistoiminnalle ei edellä olevan perusteella voi katsoa olevan maa-aineslain 3 §:n mukaisia esteitä ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Maa-ainestoiminnalle on määrätty vakuus alueen jälkihoidon toteuttamiseksi toiminnan päättyessä.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta, kun tässä päätöksessä vaaditut vakuudet on hyväksytty. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä kyseessä on olemassa oleva kallionottamisalue, jossa on tehty maa-ainesten ottoa. Toiminnan jatkaminen ei aiheuta sellaista merkittävää pysyvää vahinkoa tai haittaa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Annetut lausunnot ja muistutukset on huomioitu lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Lupamääräysten perustelut / Maa-ainesten ottaminen

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos sanotut seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräys 1. Määräys on annettu toiminnan laajuuden rajaamiseksi.

Lupamääräys 2. Lupamääräyksellä varmistetaan riittävä suojavyöhyke naapuritiloihin ja jälkihoidon vaatima tila.

Lupamääräykset 3-4 sitovat luvanhaltijaa noudattamaan ottamissuunnitelmaa ja varmistetaan luonnonsuojelualueen vesitaseen säilyminen.

Lupamääräys 5 on annettu vesilain mukaisten haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 6-8. Luiskakaltevuus on määrätty alueen toiminnan jälkeisen maisemoitumisen varmistamiseksi. Lupamääräyksillä vähennetään ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia luontoon ja maisemakuvaan.

Lupamääräys 9 on annettu toiminnan aikaisen turvallisuuden varmistamiseksi.

Lupamääräykset 10-11 on annettu toiminnan aikaisen valvonnan mahdollistamiseksi.

Lupamääräys 12. Määräyksellä varmistetaan muinaismuistolain mukaisten muinaisjäännösten säilyminen.

Lupamääräys 13. Valvontaviranomaisella on oltava ajantasainen tieto alueen tapahtumista ja muutoksista. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Lupamääräys 14. Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta 926/2005 on määrätty lopputarkastuksesta sekä jälkihoidon suorittamisesta luvan voimassaoloaikana.

Lupamääräysten perustelut / Ympäristölupa

Lupamääräys 15 on annettu toiminnan sijainnin määrittämiseksi.

Lupamääräykset 16-19 on annettu melun leviämisen estämiseksi ja melusta sekä tärinästä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Melutason on täytettävä valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädetyt ulkomelun ohjearvot. Hakijan esittämän melumallinnuksen perusteella ohjearvot eivät ylitä ja lisäksi on annettu määrätty melumittauksesta.

Lupamääräys 20 on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säännöllisellä huollolla ja tarkkailuilla voidaan ennaltaehkäistä laitteiden epäkuntoisuudesta johtuvia päästöjä ympäristöön.

Lupamääräykset 21-25 on annettu pölyn leviämisen estämiseksi. Määräykset perustuvat asetuksen (800/2010) 4 §:ään. Viranomaisen mahdollisuus määrätä

mittauksia, seurantaa ja pölyn leviämistä estäviä lisätoimenpiteitä on tarpeen, mikäli myöhemmin ilmenee merkittäviä pölyhaittoja eikä luvanhakijan toimenpiteiden katsota olevan riittäviä.

Lupamääräykset 26-30 on annettu maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä eikä muutakaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

Lupamääräykset 31-32 on annettu asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi, roskaantumisen ehkäisemiseksi ja jätteistä aiheutuvien ympäristö- ja terveyshaittojen vähentämiseksi. Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää roskaa, likaa eikä käytöstä poistettua konetta, laitetta tai muuta esinettä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähenemistä tai niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto). Jätehuolto on järjestettävä jätelain 13 §:n mukaan siten, ettei jätteistä tai jätehuollosta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Jätehuolto on hoidettava kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jäteasetuksen 9 §:n mukaan vaarallisen jätteen pakkaukseen on merkittävä jätteen ja jätteenhaltijan nimi sekä turvallisuuden ja jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja varoitukset. Vaarallisten jätteiden säädösten mukainen käsittely vähentää niiden aiheuttamia terveyteen ja ympäristöön kohdistuvia riskejä.

Lupamääräys 33 on annettu kaivannaisjätteen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kivenlouhimoa, muuta kivenlouhintaa ja murskausta koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kallio- tai maaperässä luonnollisesti esiintyvän orgaanisen tai epäorgaanisen aineksen irrotuksessa taikka sen varastoinnissa, rikastamisessa tai muussa jalostamisessa syntyvästä jätteestä.

Lupamääräykset 34-36 on annettu sen varmistamiseksi, että maankaatopaikkatoiminta täyttää jätelain ja -asetuksen sekä vieraslajiasetuksen vaatimukset sekä näiden valvonnan mahdollistamisen.

Lupamääräykset 37-40 on annettu onnettomuus- ja häiriötilanteiden haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi ja vähentämiseksi. Ympäristönsuojelulain 89 §:n 6. kohdan mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminta- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaan, jos onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä, rakennelman tai laitteen purkamisesta tai muusta siihen rinnastettavasta syystä aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuden vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä valvontaviranomaiselle. Jos muusta kuin edellä mainitusta, toiminnasta riippumattomasta ja ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuu odottamaton tilanne, jonka vuoksi lupamääräystä ei voida tilapäisesti noudattaa, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle. Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa.

Lupamääräys 41 on annettu toiminnan vastuuhenkilön nimeämiseksi. Vastuuhenkilön nimeäminen perustuu asetuksen 800/2010 pykälään 12 §.

Lupamääräys 42 on annettu melumallinnuksen oikeellisuuden tarkistamiseksi sekä melumittausten suorittamisen varmistamiseksi siinä tapauksessa, että toiminnasta aiheutuvasta melusta valitetaan. Käyttämällä melumittauksiin erikoistunutta ja asiantuntevaa henkilöä voidaan varmistua mittausten oikeellisuudesta. Mittaukset on toimitettava ympäristöviranomaiselle arvioitavaksi.

Lupamääräys 43 on annettu Natura-alueen vesitasapainon säilymisen varmistamiseksi.

Lupamääräyksessä 44 on annettu toiminnanharjoittajalle kirjanpito- ja raportointivelvoite laitoksen toiminnan osalta viranomaisen tiedonsaannin ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Lupamääräys 45 on annettu lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi.

Lupamääräykset 46-47 on tarpeen valvonnan kannalta. Toiminnan oleellinen muutos edellyttää luvan tarkistamista. Ilmoituksella varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista muutoksista. Ilmoituksen perusteella viranomainen tarkastelee muutoksen vaikutuksia nykyisessä luvassa annettuihin määräyksiin ja arvioi, onko lupaa tarpeen muuttaa. Toiminnan lopettaminen tilalla edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3-5, 5 a, 6-7, 10-13, 13 a, 19-21, 23 & 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 2-4 & 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 3 & 4 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-7, 14, 16-17, 20, 52, 59, 133-134, 199 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §

Jätelaki (646/2011) 12-13, 15-17, 28-29 & 72 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Hallintolaki (434/2003) 62 a §

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3-4 §

Muinaismuistolaki (295/1963), 14§

Lisäksi on huomioitu seuraavat ohjeet ja taksat:

Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30. Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön

Ympäristöministeriön julkaisuja 2024:20. Jätevakuusopas 2024: Opas jätehuollon toimijoilta vaadittavista vakuuksista

Kokkolan kaupungin maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksa 1.7.2016 (Rakennus- ja ympäristölautakunta 15.6.2016 § 109)

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 1.4.2025 (Rakennus- ja ympäristölautakunta 26.2.2025 § 22).

VAKUUDET

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvan saajan tulee maa-ainesluvan ja sen lupamääräysten noudattamisen ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi toimittaa **Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitettu** hyväksyttävä vakuus ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden hyväksymisestä tehdään erillinen päätös.

Määrältään vaadittava maa-ainesluvan vakuus on 220 000 € ja sen on oltava voimassa luvan päättymistä seuraavan vuoden lokakuun loppuun saakka (31.10.2046). Vakuuden määräytymisperusteena on ottamissuunnitelman mukainen ottamisalueen pinta-ala sekä otettavan maa-aineksen määrä. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa.

Mikäli maa-ainesten ottoalueen jälkihoitotyöt valmistuvat vaiheittain, voidaan vakuuden suuruutta kirjallisesta hakemuksesta tarkistaa.

2. Luvan saajan on asetettava maa-aineslupamääräysten muuttamisen varalle **15 000 €** aloittamisvakuus (MAL 21 §). Vakuus palautetaan luvan saajalle, kun lupapäätös on saanut lainvoiman.
3. Luvan saajan on asetettava ympäristölupamääräysten muuttamisen varalle **15 000 €** aloittamisvakuus (YSL 199 §). Vakuus palautetaan luvan saajalle, kun lupapäätös on saanut lainvoiman.
4. Toiminnanharjoittajan on asetettava tämän päätöksen saatuaan vakuus maankaatopaikan maisemoinnin ja jälkihoidon varmistamiseksi. Vakuuden määrä on **40 000 €** ja se perustuu maankaatopaikan pinta-alaan sekä maksimi välivarastointimäärään.

MAKSUT**Maa-ainesluvan tarkastusmaksu**

Suunnitelmaa kohti 300 €	300 €
Pinta-alan mukaan 100 €/ha (14 ha)	1400 €
Maa-aineksen tilavuuden mukaan 0,012 €/m ³ , kuitenkin enintään 7000€ (640 000 m ³)	7000 €
Naapurien kuuleminen 50 €/kpl, kuitenkin enintään 250€ (sis ympäristölupamaksuun)	250 €
Yhteensä	8700 €

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa ottotoiminta muutoksenhausta huolimatta koskevan asian ja vakuuden käsittelystä pääasian yhteydessä peritään lisämaksu **340 €**

Ympäristölupamaksut

6.1 muu kivenlouhintaa	3500 €
6.2 siirrettävä murskaamo	3500 €
12.1 maankaatopaikka	3500 €
Alennus työmäärän mukaan 30 %	-3150€
Alennus yhteiskäsittelystä 35 %	-2573€
Yhteensä	4778 €

Lupahakemusten käsittelystä peritään yhteensä **13818 €**. Lasku lähetetään toiminnanharjoittajalle lupapäätöksen julkaisemisen jälkeen.

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta on suoritettava kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukainen vuosittainen valvontamaksu. Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen laskuttaa valvontamaksun vuosittain.

Ympäristölupien valvonta tapahtuu ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman ja vuosittain hyväksyttävän valvontasuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaisista valvontakäynneistä laskutetaan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Päätös: hakijalle

Kopio päätöksestä: Lupa- ja valvontavirasto, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto, K.H. Renlundin museo

Ilmoitus päätöksen antamisesta: asianosaiset

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.